

De rechtspositie van raads- en commissieleden
Actualisering van verordening die gaat over de rechtspositie van raads- en
commissieleden

Gemeente Veghel

Door: Melvin da Cruz
Organisatie: Gemeente Veghel
28 mei 2010, Veghel

De rechtspositie van raads- en commissieleden
Actualisering van verordening die gaat over de rechtspositie van raads- en commissieleden

Auteur	Melvin da Cruz
Studentnummer	009951500
Opleiding, plaats	HBO-Rechten, 's-Hertogenbosch
Stageperiode	8 februari 2010 tot en met 12 mei 2010
Onderwijsinstelling	Juridische Hogeschool Avans-Fontys
Stageverlener	Gemeente Veghel
Afstudeermentor	W. Oosten
Afstudeerdocent 1	T. Wielders
Afstudeerdocent 2	M. de Groene
Datum, plaats	28 mei 2010, Veghel

Voorwoord

Als student van de Juridische hogeschool ben ik werkzaam geweest bij de gemeente Veghel. Ik heb een afstudeeronderzoek uitgevoerd in opdracht van de raadsgriffier W. Oosten van de gemeente Veghel. Het onderzoek had als doel het actualiseren van de verordening die gaat over de rechtspositie van raads- en commissieleden. In dit rapport is het resultaat het onderzoek te lezen.

In dit rapport is te lezen op welke wijze de conceptverordening tot stand is gekomen op grond van de wet- en regelgeving en wensen van de fractievoorzitters. Ook wordt in dit rapport ingegaan op de hoe de regels omtrent de fractieondersteuning herijkt kunnen worden. De fractieondersteuning wordt meegenomen omdat er indirect een verband is met de rechtspositie van raadsleden.

Ik wil langs deze weg de gemeente Veghel en in het bijzonder de heer W. Oosten bedanken voor de begeleiding en hulp bij dit onderzoek. Ook wil ik mijn stagedocenten T. Wielders en M. de Groene bedanken voor de hulp en begeleiding tijdens dit onderzoek. Mijn dank gaat ook uit naar de andere personen die hun medewerking hebben verleend aan het onderzoek.

Melvin da Cruz

's-Hertogenbosch 28 mei 2010

Inhoudsopgave

Samenvatting

Hoofdstuk 1 Inleiding	8
1.1 Probleembeschrijving/onderwerp	8
1.2 Doelstelling	8
1.3 Doelgroep.....	8
1.4 Vraagstelling	8
1.4.1 Deelvragen	8
1.5 Opbouw van het rapport	9
1.6 Methode van onderzoek	9
1.7 Betrouwbaarheid	9
1.8 Validiteit	9
Hoofdstuk 2 Het wettelijk kader.....	10
2.1 belangrijke begrippen	10
2.2 Gemeentewet	10
2.2.1 Geldelijke voorzieningen voor de leden van de raad en de commissies	11
2.2.2 De fractieondersteuning	12
2.3 Het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden	12
2.3.1 Vergoedingen voor werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten	12
2.3.2 Fictieve dienstbetrekking versus fiscaal zelfstandige	13
2.3.3 Computer en bijbehorende apparatuur	13
2.3.4 Secundaire voorzieningen.....	14
2.3.5 Reiskosten	14
2.3.6 Zorgverzekering/tegemoetkoming ziektekosten	14
2.3.7 Vergoeding van leden van een commissie	15
2.3.8 Toeslag plaatsvervangend voorzitter.....	15
2.3.9 Extra vergoeding voor fractievoorzitters	15
2.3.10 Toelage lidmaatschap bijzondere raadscommissies	15
2.4 Circulaires van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.....	15
2.5 Jurisprudentie.....	16
Hoofdstuk 3 Toetsing van de verordeningen aan het wettelijk kader.....	17
3.1 Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002	17
3.1.1 Ontbrekende wettelijke verplichtingen.....	17
3.1.2 De gevolgen van het ontbreken van de wettelijke verplichtingen.....	17
3.1.3 Keuzemogelijkheden.....	18
3.2 Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002	18
3.2.1 Status van de huidige verordening	18
3.2.2 Gevolgen van de huidige status.....	19
3.3 Tot slot	19
Hoofdstuk 4 De keuzemogelijkheden en de keuzes van de fractievoorzitters.....	20
4.1 Vergoeding voor werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten voor raadsleden	20
4.1.1 Afwijking van de maximumbedragen.....	20
4.1.2 Presentiegeld.....	20
4.1.3 Combinatie van afwijking en presentiegeld	21
4.1.4 ICT regeling	21
4.2 Secundaire voorzieningen	21
4.2.1 Wachtgeld.....	21
4.2.2 Collectieve verzekeringen	22

4.2.3 Tegemoetkoming in de ziektekosten	22
4.2.4 Compensatie korting op uitkeringen	22
4.2.5 Verlaging vergoeding bij arbeidsongeschiktheid	22
4.2.6 Scholing en kinderopvang	23
4.2.7 Fietsregeling	23
4.3 Vergoeding voor leden van een commissie:	23
4.3.1 Afwijking naar beneden van het maximumbedrag	23
4.3.2 Afwijking naar boven van het maximumbedrag	23
4.3.3 Reis en verblijfkosten commissieleden	23
4.4 Andere keuzes:	24
4.4.1 Cursus, congres, seminar of symposium	24
4.4.2 Spaarloonregeling of levensloopregeling	24
4.4.3 ICT-regeling commissieleden	24
4.5 Tot slot	24
Hoofdstuk 5 Andere aspecten van de rechtspositie	25
5.1 Opbouw van de vergoeding voor de werkzaamheden	25
5.2 Opbouw van de onkostenvergoeding	26
5.3 De inkomensafhankelijke bijdrage	27
5.4 nevenfuncties	27
5.5 politiek verlof	27
5.6 Percentages van belastingheffing	27
5.7 Tot slot	28
Hoofdstuk 6 De fractieondersteuning	29
6.1 Definitie van subsidie	29
6.2 Advies van de griffier van de rekenkamercommissie	29
6.3 Knelpunten	30
6.4 De overlap	31
6.5 Tot slot	31
Hoofdstuk 7 De verordening van de VNG en verordeningen van andere gemeenten ...	32
7.1 De voorbeeldverordening van de VNG	32
7.2 Gebruik van artikelen uit de voorbeeldverordening	32
7.3 Tekstuele veranderingen	32
7.4 Andere gemeenten	33
7.5 Tot slot	34
Hoofdstuk 8 Resultaten	35
8.1 Wettelijke basis	35
8.2 Wettelijke verplichte toevoegingen.	35
8.3 De wensen van onder andere de fractievoorzitters	35
8.4 De niet benutte keuzemogelijkheden.	36
8.5 Belangrijke zaken die met de rechtspositie te maken hebben	36
8.6 De fractieondersteuning	36
8.7 De voorbeeldverordening en veranderingen van huidige artikelen	36
Hoofdstuk 9 Conclusies	37
9.1 Wettelijke verplichtingen	37
9.2 Wensen van onder andere de fractievoorzitters en raadsleden	37
9.3 Verandering van de tekst van de huidige verordening	38
9.4 Tot slot	38
9.5 De toelichting	38

Hoofdstuk 10 Aanbevelingen	39
10.1 Aanbevelingen	39
10.2 De conceptverordening rechtspositie raads- en commissieleden 2010	39
Evaluatie	44

Bronnenlijst

Bijlagen:

Bijlage 1 Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002 gemeente Veghel.

Bijlage 2 Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002 gemeente Veghel.

Bijlage 3 Schema toetsing van de verordeningen aan het wettelijk kader.

Bijlage 4 Ledenbrief 2^e wijziging Voorbeeldverordening VNG.

Bijlage 5 De voorbeeldverordening van de VNG.

Bijlage 6 Toelichting op de voorbeeldverordening

Bijlage 7 Raadsvoorstel bestaande uit:

- Het raadsvoorstel.
- De conceptverordening rechtspositie raads- en commissieleden 2010.
- Toelichting op de conceptverordening rechtspositie raads- en commissieleden.
- De verordening rechtspositie wethouders 2010.

Samenvatting

De laatste jaren zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd in het wettelijke kader van de rechtspositie van raads- en commissieleden. Die wijzigingen zijn door de gemeente Veghel niet altijd bijgehouden en doorgevoerd in de huidige Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002. Binnen de gemeente Veghel bestond de wens om de verordening specifiek voor de raads- en commissieleden te actualiseren. Binnen de gemeente Veghel bestaat tevens de wens om de huidige verordening te splitsen in een aparte verordening voor raads- en commissieleden en een aparte verordening voor wethouders.

Het doel van dit onderzoek was het opstellen van een conceptverordening voor de rechtspositie van raads- en commissieleden die weer voldoet aan de wet- en regelgeving en zoveel mogelijk tegemoet komt aan de wensen van raads- en commissieleden.

Het wettelijk kader bestaat uit de artikelen 95 tot en met 99 van de Gemeentewet en het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

Na toetsing aan het wettelijk kader blijken de volgende wettelijke verplichtingen niet geïmplementeerd in de huidige verordening;

- De vergoedingen en voorzieningen als een raadslid tijdelijk ontslag neemt;
- De extra vergoeding voor waarnemend voorzitters van de raad;
- De extra vergoeding voor de fractievoorzitters.

Er zijn tevens een aantal keuzemogelijkheden die de gemeente kan implementeren in de verordening of niet. Die keuzes zijn voorgelegd aan onder andere de fractievoorzitters tijdens het fractievoorzittersoverleg van 16 maart 2010. Er is onder andere door de fractievoorzitters aangegeven dat onderstaande opties in de nieuwe verordening terug moeten komen.

- De mogelijkheid van verlaging van de vergoeding indien een raadslid een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt;
- De mogelijkheid van deelname aan de fietsregeling;
- De mogelijkheid van deelname aan de levensloopregeling.

Een aantal opties is niet geïmplementeerd in de conceptverordening omdat de fractievoorzitters aangaven dat het karakter van het raadslidmaatschap in de gemeente Veghel die van een nevenfunctie is. Die opties zijn onder andere, wachtgeld na aftreden van een raadslid en verzekeringen voor overlijden.

Bovenstaande wensen zijn toegevoegd aan de conceptverordening. De conceptverordening is opgesteld met behulp van artikelen uit de voorbeeldverordening van de VNG.

Tevens zijn er een aantal tekstuele veranderingen in de huidige verordening doorgevoerd ter verduidelijking van de artikelen. In de toelichting zijn de artikelen en enkele andere aspecten uitgelegd zoals fiscale aspecten en de wettelijke basis.

In dit onderzoek zijn de regels omtrent de fractieondersteuning beoordeeld. Er is binnen de gemeente Veghel behoefte aan de herijking van die regels. Die regels kunnen herijkt worden door in hoofdlijnen aan te geven waaraan de fractieondersteuning besteedt kan worden en op welke manier verantwoording afgelegd moet worden.

Hoofdstuk 1 Inleiding

In dit hoofdstuk is het probleem, doel en opbouw van dit rapport beschreven en uitgelegd.

1.1 Probleembeschrijving/onderwerp

In de gemeente Veghel heeft de 'Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002' (hierna benoemt als de verordening voorzieningen) specifiek betrekking op de rechtspositie van raads- en commissieleden.¹ De verordening is echter verouderd. De verordening moet worden aangepast, rekening houdend met de wensen en knelpunten van de raads- en commissieleden en de relevante wet- en regelgeving.

Indirect is de 'Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002' (hierna benoemd als de verordening fractieondersteuning) ook van toepassing op de rechtspositie van raadsleden.² Fractieondersteuning is een budget dat elke fractie krijgt om (een deel) van de kosten te kunnen dekken die gemaakt worden door de fractie bij het uitvoeren van hun werkzaamheden. Ten aanzien van de fractieondersteuning bestaat op het gebied van scholing een overlap. Het is niet altijd duidelijk of de scholing door de gemeente vergoed moet worden op basis van de rechtspositie of dat de kosten uit de fractieondersteuning betaald moeten worden. Tevens is de vraag of titel 4.2 Awb, dat gaat over subsidies van toepassing is op de fractieondersteuning.

Oorzaak van de veroudering van de verordeningen is dat wettelijke wijzigingen niet altijd zijn doorgevoerd in de huidige verordening. Een voorbeeld is dat er nu een mogelijkheid bestaat voor raadsleden en commissieleden om tijdelijk ontslag te nemen bij langdurige ziekte of zwangerschap en bevalling. In de verordening voorzieningen is op dit moment nog niet geregeld welke vergoedingen en voorzieningen dan door een raadslid genoten kunnen worden.³ Tevens wil de gemeente Veghel de verordening voorzieningen splitsen in een aparte verordening voor raads- en commissieleden en een aparte verordening voor wethouders. Voor de wethouders zal nog geen aanpassing van de verordening plaatsvinden.

1.2 Doelstelling

Op 28 mei is de verordening die gaat over de rechtspositie raads- en commissieleden getoetst en aangepast zodat die weer voldoet aan wet- en regelgeving en aan de wensen- en knelpunten van raads- en commissieleden. Tevens zijn de regels omtrent de fractieondersteuning beoordeeld.

1.3 Doelgroep

Dit rapport gaat over de rechtspositie van de raads- en commissieleden. Onder rechtspositie wordt verstaan, het totaalpakket aan arbeidsvoorwaarden voor de raads- en commissieleden.⁴

1.4 Vraagstelling

Wat moet er worden veranderd aan de verordening die gaat over de rechtspositie van raads- en commissieleden zodat die voldoet aan de wet- en regelgeving en tegemoet komt aan de wensen en knelpunten van de raads- en commissieleden.

1.4.1 Deelvragen

- Wat is het wettelijk kader?
- Op welke punten voldoet de verordening voorzieningen van raads- en commissieleden niet aan de wet- en regelgeving, en wat betekent dit concreet voor de rechtspositie van de raads- en commissieleden?

¹ Zie bijlage 1

² Zie bijlage 2

³ Art. 95 Gemw en art. 1a rechtspositiebesluit

⁴ zie bijlage 5, Ledenbrief VNG 2e wijziging voorbeeldverordening

- Welke wensen hebben de fractievoorzitters binnen de gemeente Veghel met betrekking tot de het opstellen van de conceptverordening?
- Welke andere aspecten hebben te maken met de rechtspositie van raads- en commissieleden?
- Wat moet er veranderd worden aan de fractieondersteuning en overlap met de rechtspositie van raads- en commissieleden?
- Wat zijn de aanbevelingen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) als het gaat om de rechtspositie?
- Hoe is de rechtspositie in andere (vergelijkbare) gemeenten geregeld?

1.5 Opbouw van het rapport

Het rapport is opgebouwd uit een beschrijving van het wettelijk kader. Vervolgens zijn de verordening voorzieningen en de verordening fractieondersteuning getoetst aan het wettelijk kader, waarna de gevolgen hiervan uitgelegd zijn. Hierop zijn de keuzemogelijkheden in kaart gebracht en voorgelegd aan de fractievoorzitters, die hebben aangegeven wat niet en wat wel in de nieuwe verordening terecht moet komen. Als volgende stap zijn andere belangrijke aspecten van de rechtspositie in kaart gebracht om de rechtspositie en achtergronden beter te kunnen begrijpen. Vervolgens is ten aanzien van de fractieondersteuning bekeken of titel 4.2 Awb van toepassing is en op welke manieren de fractieondersteuning veranderd kan worden ten aanzien van de overlap met de scholing en de verantwoording. Er is vervolgens bekeken welke artikelen uit de voorbeeldverordening gebruikt kunnen worden bij het opstellen van de conceptverordening. Tot slot zijn de verordeningen van een drietal andere gemeenten kort bekeken en beoordeeld. De belangrijkste resultaten zijn overzichtelijke samengevat, waarna conclusies getrokken zijn uit die resultaten. Aan de hand van de conclusies is een conceptverordening met toelichting opgesteld. Tevens is voor de wethouders een aparte verordening gemaakt.

1.6 Methode van onderzoek

Het onderzoek dat is verricht is een toetsend onderzoek gericht op het toetsen en veranderen van lokale regelgeving. De verordening is zo aangevuld en verandert dat die niet alleen voldoet aan de wet- en regelgeving maar ook tegemoet komt aan de wensen van onder ander de raads- en commissieleden en andere partijen binnen de gemeente.

1.7 Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van dit onderzoek is gewaarborgd door gebruik te maken van betrouwbare bronnen. Er is gebruik gemaakt van algemeen geaccepteerde bronnen (onder ander de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en geldige wet- en regelgeving). De informatie verkregen uit gesprekken is gewaarborgd door met verschillende personen (zowel direct betrokkenen als indirect betrokkenen) in gesprek te gaan en van te voren te bepalen welke informatie nodig is van welk persoon.

1.8 Validiteit

De juistheid van de gevonden gegevens of bevindingen is gewaarborgd door de rechtspositie vanuit verschillende invalshoeken te benaderen als eerste door de wet- en regelgeving in kaart te brengen en ten tweede door de wensen en knelpunten in kaart te brengen door. Verder zal bij gebruik van documenten zoveel mogelijk worden uitgegaan van de officiële stukken en/of de laatst (uitgebrachte) versie van een document.

Hoofdstuk 2 Het wettelijk kader

In dit hoofdstuk zullen de belangrijke begrippen worden uitgelegd, waarna het wettelijk kader voor de rechtspositie van raads- en commissieleden uitgebreid zal worden behandeld.

2.1 belangrijke begrippen

Raad en Raadslid

De gemeenteraad is het hoogste orgaan binnen de gemeente. De gemeenteraad heeft een drietal rollen. De eerste is een kaderstellende rol, dit is het aangeven van de hoofdlijnen van het beleid dat gevoerd moet worden. Tevens heeft de raad een controlerende rol ten opzichte van het College van Burgemeester en Wethouders. Tot slot heeft de raad een volksvertegenwoordigende rol, zij vertegenwoordigt het volk doordat zij zijn gekozen door het volk.⁵ Een raadslid is een persoon dat lid is van de gemeenteraad het hoogste orgaan van een gemeente. Het raadslid bepaalt samen met de andere raadsleden het beleid dat gevoerd wordt.⁶

Commissie en Commissielid

Een commissielid is diegene die onderdeel uitmaakt van de commissie als bedoelt in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, die geen lid van de raad is of als ambtenaar is benoemd tot lid. Commissieleden die geen raadslid zijn worden ook wel burgerleden genoemd. Er zijn drie soorten commissies met verschillende functies. Ten eerste zijn er raadscommissies die de besluitvorming in de raad voorbereiden en overleg voeren met het college van B&W. De tweede soort zijn de bestuurscommissies, aan deze commissies zijn bepaalde bevoegdheden van de raad en college van B&W overgedragen. Tot slot is er de categorie 'andere commissies' daartoe behoren onder andere adviescommissies en wijkraden.⁷

Rechtspositie van raads- en commissieleden

Onder rechtspositie wordt verstaan het totaal pakket aan arbeidsvoorwaarden voor raads- en commissieleden.⁸ Raads- en commissieleden worden niet gezien als werknemers. Dit komt omdat raadsleden geen beroepsbeoefenaars zijn. Uitgangspunt is dat een raadslid ook een baan zou moeten kunnen hebben naast het ambt van raadslid. Er wordt in artikel 95 lid 1 Gemeentewet daarom gesproken van een vergoeding voor de werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten en niet van salaris. Dit in tegenstelling tot het ambt van wethouder dat wel als beroepsuitoefening wordt gezien.⁹ Het verlies van inkomsten komt voort uit de tijd die besteed wordt aan het ambt die ook besteed kan worden aan een normale baan (inkomstenderving). Om die mensen tegemoet te komen heeft de overheid die vergoedingen voor raadsleden geregeld. Ook voor de commissieleden geldt dat zij een vergoeding per bijgewoonde vergadering ontvangen, dit wordt ook wel presentiegeld genoemd.

2.2 Gemeentewet

Een aantal artikelen uit de Gemeentewet liggen aan de basis van de rechtspositie van raads- en commissieleden. De regels over de gemeenteraad en commissies binnen de gemeente zijn neergelegd in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 4 van de Gemeentewet. In hoofdstuk 6 van de Gemeentewet is de rechtspositie geregeld. De belangrijkste artikelen voor de rechtspositie

⁵ <http://www.veghe.nl/index.php?simaction=content&mediumid=1&pagid=87&fontsize=10>
datum: 26 maart 2010

⁶ Art. 7 Gemw

⁷ Heetman 2010, p. 67

⁸ zie bijlage 5, Ledenbrief VNG 2e wijziging voorbeeldverordening

⁹ Cammelbeeck 2009, p. 117

van raads- en commissieleden zijn de artikelen 95 en 96 van de Gemeentewet. In artikel 95 zijn de vergoedingen voor raadsleden geregeld en ook het zwangerschapsverlof is geregeld in dit artikel. In artikel 96 zijn de vergoedingen voor commissieleden geregeld.

2.2.1 Geldelijke voorzieningen voor de leden van de raad en de commissies

Raadsleden krijgen bij zwangerschap, bevalling en langdurige ziekte niet te maken met verlof maar met tijdelijk ontslag op grond van artikel X 10 van de Kieswet. In lid 1 van dit artikel staat dat de voorzitter van een vertegenwoordigend orgaan (in dit geval is dat de voorzitter van de gemeenteraad) tijdelijk ontslag verleent aan het lid van dat orgaan dat daarom verzoekt. Bij zwangerschap moet het lid een verklaring van de arts of verloskundige overleggen. Het begin van het tijdelijk ontslag ligt tussen ten hoogste zes en ten minste vier weken voor de vermoedelijke datum van bevalling. Er wordt echter geen tijdelijk ontslag verleend als het verzoek wordt ingediend binnen een periode van zestien weken voor het einde van de zittingsduur van het raadslid. In lid 2 van artikel X 10 Kieswet is het tijdelijke ontslag tijdens ziekte van een lid van een orgaan geregeld. De ziekte moet van dusdanig aard zijn dat het raadslid niet in staat blijkt te zijn om zijn lidmaatschap uit te kunnen oefenen. Tevens dient het gemeenteraadslid een verklaring van een arts te overleggen waarin duidelijk wordt gemaakt dat het gemeenteraadslid minstens acht weken niet aan het werk kan. Ook bij ziekte geldt dat aan het verzoek niet wordt voldaan indien die binnen zestien weken voor het einde van een zittingsduur is gedaan.¹⁰ Dat een gemeenteraadslid tijdelijk ontslagen kan worden betekend niet dat het lid niet kan terug keren, tevens is er geen handeling van het lid nodig om weer aan het werk te kunnen. Ingevolge artikel X 10 lid 3 herleeft het lidmaatschap van rechtswege nadat zestien weken zijn verstreken na de dag dat het tijdelijk ontslag inging. Voor de vervanger geldt dat na die 16 weken hij of zij van rechtswege is ontslagen. Het tijdelijk ontslagen raadslid moet de termijn van 16 weken wel volledig uitzitten en kan niet tussentijds het ontslag onderbreken. Bij vervanging door ziekte of zwangerschap krijgt het raadslid nog steeds een vergoeding en de helft van de tegemoetkoming in de kosten, uiterlijk tot het einde van het raadslidmaatschap, een aantal andere voorzieningen lopen door zoals de levensloopregeling.¹¹ De vervanger krijgt de volledige vergoeding voor de werkzaamheden en onkostenvergoeding en kan gebruik maken van de andere voorzieningen voor raadsleden. Er kan echter geen gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld een levensloopregeling of bijvoorbeeld het recht op een uitkering bij ontslag vanwege de korte periode. Tijdelijk ontslag kan maximaal drie maal per zittingsperiode per raadslid worden verleend.¹² Als een raadslid de drie periodes gebruikt heeft en bijvoorbeeld (weer) langdurig ziek wordt kan geen tijdelijk ontslag worden aangevraagd. Dit kan problemen opleveren voor fracties vanwege het gemis van een stem bij belangrijke beslissingen.

In artikel 96 is de basis voor de rechtspositie van commissieleden vastgelegd. In lid 1 van artikel 96 is voor leden van een bestuurscommissie die geen lid van de gemeenteraad of college van B&W zijn (burgerleden). Deze leden krijgen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen (presentiegeld) van een commissie en kunnen een vergoeding krijgen voor reis- en verblijfkosten gemaakt voor reizen binnen de gemeente. In lid 2 is apart geregeld dat gemeenten de mogelijkheid hebben om voor leden van het dagelijks bestuur van bestuurscommissies een vaste vergoeding van de werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten te regelen.¹³

De gemeenten zijn verplicht om de vergoeding te verstrekken, de raadsleden mogen die vergoeding niet weigeren. Wat een raadslid vervolgens met de vergoeding doet is niet

¹⁰ Art. X 10 lid 2 en art. C 4 lid 1 KW

¹¹ Art. 1a lid 1 sub a en b rechtspositiebesluit

¹² Art. X 10 lid 4 KW

¹³ Zie 2.3.5

belangrijk.¹⁴ Leden van bijvoorbeeld de Socialistische Partij dragen hun vergoeding altijd geheel of gedeeltelijk af aan de partijkas. Dit doet niets af aan de verplichting van de gemeente om de vergoedingen te verstrekken. Het is aan het raadslid wat er met de vergoeding gebeurt.

2.2.2 De fractieondersteuning

In artikel 33 Gemeentewet is vastgelegd dat de raad en de leden recht hebben op ambtelijke ondersteuning. Tevens hebben de fracties recht op fractieondersteuning. Deze ondersteuning moet worden vastgelegd in een verordening. Onder ambtelijke ondersteuning wordt verstaan, de ondersteuning met kennis door ambtenaren, dit is dus niet een financiële ondersteuning. Onder fractieondersteuning wordt verstaan een totaal bedrag (budget) dat aan de fracties beschikbaar wordt gesteld voor kosten die door de fracties worden gemaakt. Er zijn geen nadere regels opgesteld op dit gebied. Dit betekent dat de gemeente een grote vrijheid heeft om dit zelf te regelen. De vraag is of de regels over subsidie in titel 4.2 van de Awb van toepassing zijn. In titel 4.2 van de AWB zijn regels neergelegd over subsidies, subsidies zijn aanspraken op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten.¹⁵ Subsidies mogen alleen worden verstrekt op grond van wettelijke regels.¹⁶ Tot slot moet er verantwoording over de besteding worden afgelegd. De fractieondersteuning kan gebruikt worden voor vergoeding van bijvoorbeeld het opzetten en onderhouden van een website, het organiseren van bijeenkomsten en vergoeding van een externe deskundige. Het budget moet dus gebruikt worden voor werkzaamheden die de fractie en/of de afzonderlijke fractieleden ten goede komt.¹⁷ Hier zie je dat een raadslid gebruik kan maken van zowel de fractieondersteuning als de vergoeding voor raads- en commissieleden. Een voorbeeld hiervan is dat een raadslid voor vergoeding van kosten van scholing zowel de fractieondersteuning als de tegemoetkoming in de kosten kan gebruiken als een cursus ten goede komt aan hem zelf als fractielid en als raadslid.

De vraag is of het onderscheid op dit moment duidelijk genoeg is geregeld en of het ook voor raadsleden duidelijker te maken is in welke gevallen ze moeten kiezen voor de fractieondersteuning en in welke gevallen niet. De fractieondersteuning zal uitgebreider worden behandeld in hoofdstuk 6.

2.3 Het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden 22 maart 1994 (hierna benoemd als het rechtspositiebesluit)

In hoofdstuk 6 van de Gemeentewet staat dat nadere regels worden gesteld krachtens algemene maatregel van bestuur.¹⁸ Hiervoor is het besluit rechtspositie raads- en commissieleden opgesteld. In dit besluit zijn de volgende onderwerpen geregeld, vergoedingen voor werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten, secundaire voorzieningen en vergoeding van leden van een commissie. De hoogte van de vergoedingen is afhankelijk van het aantal inwoners van de betreffende gemeente, hoe meer inwoners de gemeente heeft, hoe hoger de klasse waarin de gemeente valt en hoe hoger de maximumvergoedingen zijn.

2.3.1 Vergoedingen voor werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten

Onder werkzaamheden wordt verstaan, alle activiteiten die worden uitgevoerd door de raadsleden in het kader van het gemeentelijk beleid (voornamelijk voorbereiden van besluiten en vergaderen). De maximumhoogte van de vergoeding staat vermeld in tabel 1 van het rechtspositiebesluit. Voor de gemeente Veghel geldt per 1 januari 2010 een maximumvergoeding van € 871,70 per maand. Deze bedragen worden ieder jaar aangepast

¹⁴ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=24371> datum: 2 april 2010

¹⁵ Art. 4:21 lid 1 Awb

¹⁶ Art. 4:22 en 4:25 lid 2 Awb

¹⁷ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=46678> datum: 2 april 2010

¹⁸ Art. 95 lid en art 96 lid 3 Gemw

aan de hand van het in september van het vorig jaar vastgesteld indexcijfer CAO lonen overheid.¹⁹ Als het gaat om de gemaakte kosten die behoren bij het uitoefenen van het raadslidmaatschap wordt een vergoeding toegekend aan het raadslid tot maximaal de bedragen genoemd in tabel 2 van het rechtspositiebesluit (onkostenvergoeding). Voor de gemeente Veghel staat per 1 januari 2010 het maximumbedrag vast van € 100,50 per maand. De gemeenteraad mag maximaal 20% naar beneden afwijken van de bedragen genoemd in de tabellen 1, 2 en 3 uit het rechtspositiebesluit.²⁰

2.3.2 Fictieve dienstbetrekking versus fiscaal zelfstandige

Raadsleden worden in beginsel als zelfstandigen behandeld door de fiscus. De vergoeding voor de werkzaamheden wordt dan ook bruto uitbetaald. Het raadslid moet dan zelf bij de jaarlijkse belastingaangifte inkomstenbelasting afdragen. In de praktijk zal de Belastingdienst maandelijks een voorheffing opleggen om te voorkomen dat het raadslid bij de aangifte in één keer de belasting moet afdragen.²¹ Als fiscaal zelfstandige wordt de vergoeding voor de werkzaamheden en onkostenvergoeding gezien als winst. Een raadslid zal in dat geval ook een balans, winst- en verliesrekening moeten opstellen. Over het totaalbedrag aan vergoeding voor de werkzaamheden en onkostenvergoeding samen mogen gemaakte beroepskosten in mindering worden gebracht op het totaalbedrag. Op die manier hoeft minder belasting betaald te worden.²²

De arbeidsverhouding tussen een raadslid en de gemeente kan ook worden aangemerkt als fictieve dienstbetrekking.²³ Onder fictieve dienstbetrekking wordt verstaan een arbeidsverhouding die niet als dienstbetrekking wordt gezien op grond van art 7:610 Burgerlijk Wetboek, maar die toch als dienstbetrekking is aangemerkt door de wetgever. Ingevolge artikel 4 sub f van de Wet op de loonbelasting 1964 moet het raadslid samen met de gemeente aan de belastinginspecteur aangeven dat de arbeidsverhouding moet worden gezien als een fictieve dienstbetrekking, dit heet ook wel de 'opting-in-regeling'.²⁴ Gevolg van de fictieve dienstbetrekking is dat door de gemeente loonbelasting moet worden ingehouden op de vergoeding voor de werkzaamheden en onkostenvergoeding. De ingehouden belasting wordt afgedragen aan de Belastingdienst. Voor het raadslid met fictieve dienstbetrekking geldt dat de inkomsten als loon in box 1 vallen en dus hoeft geen administratie te worden bijgehouden.²⁵ Bij een fictieve dienstbetrekking krijgt het raadslid een vergoeding als vermeld in tabel 3 van het rechtspositiebesluit. Voor de gemeente Veghel bedraagt de vergoeding van de kosten per 1 januari 2010 bij een fictieve dienstbetrekking € 209,18. Dit bedrag is hoger dan de € 100,50 bij een fiscaal zelfstandige. Dit verschil is zo door de wetgever geregeld omdat er bij een fictieve dienstbetrekking het bedrag van de onkosten vergoeding niet aftrekbaar is als beroepskosten. Het verschil is ongeveer gelijk aan het belastingvoordeel voor de fiscaal zelfstandige.²⁶

2.3.3 Computer en bijbehorende apparatuur

Een raadslid heeft ingevolge artikel 7a van het rechtspositiebesluit recht op een computer en bijbehorende apparatuur en software. De gemeente moet deze spullen in bruikleen geven. Indien geen computer met bijbehorende apparatuur en software beschikbaar wordt gesteld moet de gemeente een tegemoetkoming verlenen aan het raadslid voor gebruik van een eigen computer met apparatuur en software of het aanschaffen van een computer met apparatuur en software. Op aanvraag kan een raadslid tevens een vergoeding ontvangen voor de aanleg- en abonnementskosten van een internetverbinding. De gemeente kan voor

¹⁹ Art. 2 lid 2 rechtspositiebesluit

²⁰ Art. 3 rechtspositiebesluit

²¹ Heetman 2010, p. 43

²² Heetman 2010, p. 43

²³ Art 2 lid 4 rechtspositiebesluit en art. 4 sub f Wet LB 1964

²⁴ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=24374> datum: 13 april 2010

²⁵ Heetman 2010, p.45

²⁶ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=24374> datum: 13 april 2010

dit onderwerp nadere regels opstellen in de eigen verordening. In de gemeente Veghel is recentelijk al een ICT-regeling met bijbehorend bruikleenovereenkomst vastgesteld.

Fiscaal gezien is het gebruik van een computer en bijbehorende apparatuur van de gemeente onbelast als het gebruik minstens 90% zakelijk is. Indien het zakelijk gebruik onder die 90% daalt, moet jaarlijks over 1/3 deel van de aanschafwaarde van de computer en bijbehorende apparatuur belasting worden betaald.²⁷ Deze belastingheffing kan gecompenseerd worden door de gemeente. Als een raadslid een vergoeding krijgt voor gebruik van een eigen pc en apparatuur of als de gemeente daarvoor een bedrag beschikbaar heeft gesteld, is die vergoeding geheel belast.²⁸ In de gemeente Veghel wordt eventuele belastingheffing niet vergoed, eventuele belastingheffing komt voor rekening van het raadslid.

2.3.4 Secundaire voorzieningen

De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat een raadslid na aftreden een uitkering ontvangt voor maximaal de duur van 2 jaar. De hoogte van de uitkering bedraagt in het eerste jaar maximaal 80% en in het tweede jaar 70% van het bedrag van vergoeding van de werkzaamheden in het jaar voor aftreden. Deze uitkering eindigt of na die twee jaar of één maand nadat een raadslid de leeftijd van 65 heeft bereikt.²⁹ De gemeenteraad kan besluiten dat het college van B&W één of meerdere collectieve verzekeringen afsluit voor het opbouwen van ouderdomspensioen en uitkeringen bij invaliditeit of overlijden.³⁰ De gemeente kan ingevolge artikel 11 van het rechtspositiebesluit een tegemoetkoming in de ziektekosten verstrekken. In artikel 12 lid 1 en 2 van het rechtspositiebesluit is geregeld dat kortingen op een WW-uitkering die ontstaan als gevolg van de vergoeding die een raadslid ontvangt, worden opgevangen. Is de korting op de uitkering hoger dan de vergoeding die een raadslid ontvangt, dan wordt de vergoeding verhoogd tot het bedrag van de korting. In artikel 12 lid 3 is geregeld dat de vergoeding verlaagd kan worden voor arbeidsongeschikten om te voorkomen dat zij een inkomensachteruitgang krijgen. Ook voor scholingskosten betrekking hebbend op of voortvloeiend uit het vervullen van het raadslidmaatschap kan de gemeenteraad bepalen dat een tegemoetkoming in de kosten door de gemeente wordt betaald.³¹

2.3.5 Reiskosten

Raadsleden kunnen een vergoeding ontvangen voor de gemaakte reis- en verblijfkosten buiten de gemeentegrenzen. De kosten moeten wel zijn gemaakt ter uitvoering van een gemeentelijk besluit. Voor raadsleden bestaat geen mogelijkheid om reis- en verblijfkosten gemaakt binnen de gemeentegrenzen vergoed te krijgen. Dit komt omdat raadsleden geen extra vergoedingen mogen ontvangen anders dan die door het wettelijk kader worden aangegeven.³² Commissieleden kunnen de reis- en verblijfskosten vergoed krijgen van de gemeente, zowel binnen als buiten de gemeentegrenzen.

2.3.6 Zorgverzekering/tegemoetkoming ziektekosten

Ieder raadslid en commissielid moet een inkomensafhankelijke bijdrage betalen over de ontvangen vergoeding en tegemoetkoming in de kosten. Deze bijdrage is voor de Zorgverzekeringwet, de hoogte bedraagt in 2010 4.95% van het totaal van de vergoedingen. Om dit inkomensverlies op te vangen is de tegemoetkoming ziektekosten in het leven geroepen. De tegemoetkoming kan worden gezien als een compensatie voor de inkomensafhankelijke bijdrage. De hoogte van de tegemoetkoming wordt bepaald door het

²⁷ Heetman 2010, p. 51

²⁸ Heetman 2010, p. 52

²⁹ Art 9 lid 1-2 en art 4 rechtspositiebesluit

³⁰ Art. 10 rechtspositiebesluit

³¹ Art. 13 rechtspositiebesluit

³² art. 99 Gemw

Ministerie van Binnenlandse Zaken. Maar de gemeenten zelf bepalen of ze hiervan gebruik maken.

2.3.7 Vergoeding van leden van een commissie

Leden van een commissie die geen lid van de raad zijn (burgerleden) hebben ook recht op een vergoeding voor het bijwonen van commissievergaderingen. Dit wordt ook wel presentiegeld genoemd. De vergoeding bedraagt maximaal de vergoeding als vermeld in tabel 4 van het rechtspositiebesluit. Voor de gemeente Veghel bedraagt dit per 1 januari 2010 maximaal €72,64 per vergadering.³³ Indien een commissielid is aangetrokken voor zijn deskundigheid, of als blijkt dat de werkzaamheden naar zwaarte niet in verhouding staat tot de vergoeding, kan naar boven worden afgeweken van het maximumbedrag als vermeld in tabel 4 van het rechtspositiebesluit.³⁴

Er is ook een aparte mogelijkheid in de vergoeding voor het dagelijks bestuur van commissies. Een lid van het dagelijks bestuur van een commissie kan een vaste vergoeding voor werkzaamheden en onkosten worden toegekend.³⁵

2.3.8 Toeslag plaatsvervangend voorzitter

In artikel 77 van de Gemeentewet is geregeld dat bij verhindering of ontstentenis van de burgemeester het voorzitterschap wordt waargenomen door het langstzittend raadslid of een ander raadslid dat door de raad is aangewezen. Artikel 13 van het rechtspositiebesluit bepaald dat in geval het waarnemend voorzitterschap meer dan 30 onafgebroken dagen duurt, dat de waarnemend voorzitter een toelage van 8% op de vergoeding voor de werkzaamheden en de onkosten vergoeding krijgt.³⁶

2.3.9 Extra vergoeding voor fractievoorzitters

Recentelijk is bij koninklijk besluit van 16 december 2009 besloten dat fractievoorzitters recht hebben op een toeslag tot ten hoogste 6.4% van de vergoeding van de werkzaamheden op jaarbasis.³⁷ De extra toeslag is opgebouwd uit een vast deel van 1.2% van de jaarlijkse vergoeding voor de werkzaamheden en een variabel deel van 0.4% van de vergoeding op jaarbasis voor elk lid van de fractie zonder de fractievoorzitter. Die bedragen samen mogen maximaal 6.4% van jaarlijkse vergoeding voor de werkzaamheden bedragen.³⁸

2.3.10 Toelage lidmaatschap bijzondere raadscommissies

De gemeente kan ingevolge artikel 4a lid 1 van het rechtspositiebesluit bepalen dat raadsleden die lid zijn van een vertrouwenscommissie, een rekenkamercommissie of een onderzoekscommissie een toelage krijgen van 5% van de jaarlijkse vergoeding voor de werkzaamheden.³⁹

2.4 Circulaires van het Ministerie van Binnenlandse Zaken

Het ministerie van binnenlandse zaken stelt regelmatig circulaire op die veranderingen in de regelgeving uitleggen of gemeenten informeren over wijzigingen. In dit rapport zullen circulaire achterwege worden gelaten, omdat de circulaire geen wettelijke stukken zijn maar enkel informatief van aard zijn, en het wettelijk kader in dit hoofdstuk in beeld is gebracht.

³³ Art. 14 lid 1 rechtspositiebesluit

³⁴ Art. 15 rechtspositiebesluit

³⁵ Art. 96 Gemw

³⁶ Heetman 2010, p. 38

³⁷ Art. 8b Rechtspositiebesluit

³⁸ Heetman 2010, p.39

³⁹ Heetman 2010, p.39

2.5 Jurisprudentie

Er is op dit gebied weinig jurisprudentie te vinden dat te maken heeft met de rechtspositie van raads- en commissieleden.

Raads van State 27 april 2005, LJN AT4695

In deze zaak ging het om een raadslid die bezwaar had tegen de uitgekeerde vergoeding. Hij was het niet eens met het feit dat zijn arbeidsverhouding werd aangemerkt als een fictieve dienstbetrekking. Zijn argumenten daarvoor waren dat er geen arbeidsverhouding is omdat er geen sprake is van een gezagsverhouding tussen gemeente of gemeentebestuur en een raadslid, ook niet in fictieve zin. Tevens gaf het raadslid aan dat het rechtspositiebesluit een niet te rechtvaardigen onderscheid veroorzaakt tussen raadsleden die wel gebruik (kunnen) maken van de opting-in regeling en raadsleden die hier geen gebruik van maken, hetgeen in strijd is met het EVRM en IVBPR.

De rechtbank oordeelde dat er geen sprake hoeft te zijn van een gezagsverhouding om een arbeidsverhouding te kunnen kwalificeren als een fictieve dienstbetrekking. Het leveren van inspanningen binnen een organisatie waarbij bepaalde regels in acht moeten worden genomen kan onder omstandigheden voldoende zijn. Tevens is er geen sprake van discriminatie zoals neergelegd in het EVRM en IVBPR.⁴⁰

Raad van State 30 maart 2005, LJN AT2810

In deze zaak ging het om een burgerlid dat deel wilde nemen aan de gemeentelijke spaarloonregeling. De gemeente weigerde dit omdat het burgerlid geen fictieve dienstbetrekking heeft in de zin van artikel 4 sub f van de Wet op de loonbelasting 1964. Die fictieve dienstbetrekking is wel een voorwaarde omdat een spaarloonregeling alleen door een fiscaal werknemer mag worden gebruikt. Uiteindelijk werd het hoger beroep dan ook afgewezen.

Uit deze zaken komen geen juridische gevolgen naar voren. De oude situatie blijft in stand en de argumenten die zijn aangedragen worden afgewezen. Dit betekent dat de rechtspositie van raads- en commissieleden duidelijk geregeld is.

⁴⁰ Art. 14 EVRM en art. 26 IVBPR

Hoofdstuk 3 Toetsing van de verordeningen aan het wettelijk kader

In dit hoofdstuk zullen de verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002 en de verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002 worden getoetst aan het wettelijk kader.

3.1 Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002

In deze paragraaf is de Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002 getoetst aan het wettelijk kader.⁴¹ Alleen de artikelen die gelden voor raadsleden en commissieleden zijn getoetst. In bijlage 3 is een schema van de toetsing te zien, waarin is aangegeven welke artikelen uit de hogere en lagere wetgeving bij elkaar horen en of de artikelen uit de verordening overeenkomen met het wettelijk kader. Uit de toetsing van de verordening voorzieningen blijkt dat alle artikelen voldoen aan het wettelijke kader. De huidige artikelen uit de verordening blijven dan ook in stand.

3.1.1 Ontbrekende wettelijke verplichtingen

Uit de toetsing komt wel naar voren dat een aantal wettelijke verplichtingen ontbreken in de huidige verordening namelijk,

- Tijdelijk ontslag als gevolg van zwangerschap en bevalling of ziekte. In de verordening van de gemeente Veghel is geen artikel opgenomen die de voorzieningen bij tijdelijk ontslag. In het hogere wettelijk kader is dit wel vastgesteld. Er is binnen dit onderwerp geen keuzevrijheid voor de gemeente. Het raadslid dat als vervanger aantreedt heeft recht op de volledige vergoedingen alsmede alle andere voorzieningen behalve de voorzieningen die door de korte termijn van vervanging niet toegepast kunnen worden.
- In artikel 77 van de Gemeentewet is geregeld dat bij verhindering of ontstentenis van de burgemeester het voorzitterschap wordt waargenomen door het langstzittend raadslid of een ander raadslid dat door de raad is aangewezen. Artikel 13 van het rechtspositiebesluit bepaald dat in geval het waarnemend voorzitterschap meer dan 30 onafgebroken dagen duurt, de waarnemend voorzitter een toelage van 8% op de vergoeding voor de werkzaamheden en de onkosten vergoeding krijgt. Dit artikel werkt terug tot en met maart 2002.⁴² Dit is nog niet opgenomen in de verordening van de gemeente Veghel.⁴³
- Recentelijk is bij koninklijk besluit van 16 december 2009 besloten dat fractievoorzitters recht hebben op een toeslag tot ten hoogste 6.4% van de vergoeding van de werkzaamheden op jaarbasis. De extra toeslag is opgebouwd uit een vast deel van 1.2% van de jaarlijkse vergoeding voor de werkzaamheden en een variabel deel van 0.4% van de vergoeding op jaarbasis voor elk lid van de fractie zonder de fractievoorzitter. Die bedragen samen mogen maximaal 6.4% van jaarlijkse vergoeding voor de werkzaamheden bedragen.⁴⁴ Dit is nog niet opgenomen in de verordening.

3.1.2 De gevolgen van het ontbreken van de wettelijke verplichtingen.

In de lokale verordening hoeft het recht op tijdelijk ontslag niet te zijn geregeld, omdat dit recht voortvloeit uit de Kieswet.⁴⁵ In de lokale verordening moet wel staan dat de volledige vergoeding voor de werkzaamheden en de helft van de onkostenvergoeding wordt uitbetaald, Tevens lopen een aantal andere voorzieningen door zoals de spaarloonregeling en de compensatie bij een uitkering. De gevolgen zijn juridisch gezien dat een raadslid zich

⁴¹ Zie bijlage 1

⁴² Heetman 2010, p. 38

⁴³ Art. 8a Rechtspositiebesluit

⁴⁴ Art. 8b Rechtspositiebesluit

⁴⁵ Art. X 10 KW

zou moeten beroepen op het rechtspositiebesluit om doorbetaling van de vergoedingen te krijgen. Ook de vervanger van het raadslid moet zicht beroepen op het rechtspositiebesluit.⁴⁶ Tevens is er de factor kennis, een raadslid zal eerst in de lokale verordening gaan kijken om te bepalen wat zijn rechten zijn. Vanwege het ontbreken van het artikel kan de situatie zich voordoen dat een raadslid pas in een later stadium tot de conclusie komt of kan komen dat hij/zij recht heeft op doorbetaling van de vergoedingen. In de praktijk zal indien deze situatie zich voordoet door de mensen van personeel en arbeid of de gemeentjuristen worden uitgezocht wat de gevolgen zijn bij langdurige ziekte of zwangerschap en bevalling.

De gevolgen van de extra vergoeding voor waarnemend raadvoorzitters zijn miniem te noemen. Dit komt mede omdat dit recht terugwerkende kracht heeft tot en met maart 2002. Door die terugwerkende kracht zal gekeken moeten worden of in de afgelopen jaren tot en met maart 2001 een waarnemend voorzitter meer dan 30 dagen onafgebroken het voorzitterschap van de raad heeft waargenomen, en of er dus een nabetaling moet plaatsvinden. De raadsgriffier geeft aan dat deze situatie zich bij de gemeente Veghel niet heeft voorgedaan.

Ook het recht op de extra vergoeding voor fractievoorzitters heeft terugwerkende kracht, namelijk tot en met 1 januari 2009. De gevolgen zijn ook bij deze optie niet groot omdat het besluit in december 2009 pas genomen is. Er zal gekeken moeten worden wie het afgelopen jaar en de eerste maanden van 2010 fractievoorzitter was. Die personen moeten hun vergoeding van de afgelopen periode nog krijgen. Voor de gemeente Veghel betekent de extra vergoeding voor de toekomst een extra kostenpost van enkele duizenden euro's per jaar.

3.1.3 Keuzemogelijkheden

Gemeenten hebben op grond van de Gemeentewet en het rechtspositiebesluit een aantal keuzemogelijkheden die kunnen worden opgenomen in de verordening. In de huidige verordening van de gemeente Veghel zijn niet alle keuzes benut. In hoofdstuk 4 zal uitgebreid worden ingegaan op de verschillende keuzemogelijkheden voor de gemeente Veghel.

3.2 Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002

In deze paragraaf zal het onderdeel fractieondersteuning uit de verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002 van de gemeente Veghel worden getoetst.⁴⁷ Bij de fractieondersteuning is de regelgeving rondom subsidieverlening uit de Awb van toepassing.⁴⁸ In bijlage 3 is een schema van de toetsing te zien, waarin is aangegeven welke artikelen uit de hogere en lagere wetgeving bij elkaar horen en of de artikelen uit de verordening overeenkomen met het wettelijk kader.

3.2.1 Status van de huidige verordening

De artikelen die de fractieondersteuning regelen zijn juridisch correct. Er ontbreekt echter een bepaling dat aangeeft dat titel 4.2 Awb van toepassing is op de fractieondersteuning. Er is door de raadsgriffier aangegeven dat de regels omtrent de fractieondersteuning herijkt moeten worden. er is behoefte aan betere regels omtrent verantwoording, besteding van de fractieondersteuning en de overlap op het gebied van de scholing. In hoofdstuk 6 worden enkele handvaten aangeboden op welke manieren dit kan. Doordat titel 4.2 Awb van toepassing is kan de gemeente Veghel de Awb gebruiken om de fractieondersteuning beter te reguleren.

⁴⁶ art. 1a rechtspositiebesluit

⁴⁷ Zie bijlage 2

⁴⁸ Zie hoofdstuk 6

3.2.2 Gevolgen van de huidige status

Door het ontbreken van duidelijke regels omtrent de verantwoording en besteding kan er niet of nauwelijks controle worden uitgeoefend op de fracties. Nu wordt door de fracties een rapport uitgebracht die alleen besproken en vastgesteld wordt zonder echte inhoudelijke behandeling van de bestedingen en de motivatie omtrent de bestedingen.

3.3 Tot slot

Uit de toetsing van de huidige verordening voorzieningen komen geen fouten naar voren. Wel zijn er een drietal wettelijke verplichtingen nog niet ingevoerd/toegevoegd aan de verordening van raads- en commissieleden. Die opties zijn, het tijdelijk ontslag, de toelage voor het waarnemend voorzitterschap, en de extra toelage voor fractievoorzitters. Ten aanzien van de fractieondersteuning ontbreekt een bepaling dat titel 4.2 Awb van toepassing is. Wat verder naar voren komt is dat er een aantal niet verplichte keuzemogelijkheden zijn die door de gemeente aan de lokale verordening voor de raads- en commissieleden kan worden toegevoegd.⁴⁹

⁴⁹ Zie hoofdstuk 4

Hoofdstuk 4 De keuzemogelijkheden en de keuzes van de fractievoorzitters.

Gemeenten hebben op het gebied van de rechtspositie van raads- en commissieleden een aantal keuzemogelijkheden om zelf invulling te geven aan de gemeentelijke verordening. In dit hoofdstuk zijn de keuzemogelijkheden overzichtelijk gemaakt. Tijdens het fractievoorzittersoverleg van 16 maart 2010 zijn deze keuzemogelijkheden voorgelegd aan de fractievoorzitter, die hebben aangegeven dat ze een aantal van die mogelijkheden in de verordening willen hebben.

4.1 Vergoeding voor werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten voor raadsleden

4.1.1 Afwijking van de maximumbedragen

De gemeenteraad kan ervoor kiezen om van de maximumvergoeding voor werkzaamheden naar beneden af te wijken met maximaal 20%. De huidige vergoeding voor de gemeente Veghel bedraagt maximaal: € 871,70 het minimum is dus € 697,36. Ook voor de onkostenvergoeding geldt dat met maximaal 20% naar beneden mag worden afgeweken. De huidige tegemoetkoming bedraagt € 100,50 het minimum is dus € 80,40 (bij een fictieve dienstbetrekking is dat € 209,18 minimum is dan € 167,34).⁵⁰ Dit zal worden uitgelegd aan de hand van een voorbeeld.

Voorbeeld 1

Wijkt de gemeente Veghel bijvoorbeeld met 10% naar beneden afwijken, dan krijgt het raadslid voor de vergoeding van de werkzaamheden:

90% van €871,70 = **€784,53**

Als ook van de onkostenvergoeding 10 % naar beneden wordt afgeweken krijgt het raadslid:

90% van €100,50 = **€90,45**

90% van €209,18 = **€188,26** (bij fictieve dienstbetrekking)

In de praktijk betekent dit dat de raadsleden minder uitgekeerd krijgen indien de raad daartoe besluit. Het geld dat niet gespendeerd wordt zal in de gemeentelijke kas blijven.⁵¹

4.1.2 Presentiegeld

De gemeenteraad kan bepalen dat maximaal 20% van de vergoeding voor werkzaamheden wordt uitgekeerd naar het aantal gehouden vergaderingen. De uitkering geschiedt dan op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen. Er kan hier ook wel gesproken worden over presentiegeld. De 20% wordt gedeeld door het aantal vergaderingen, daar komt een percentage per vergadering uit. Voor elke bijgewoonde vergadering wordt dat percentage uitgekeerd.⁵² Dit zal verder worden toegelicht aan de hand van een voorbeeld.

voorbeeld 2

Indien de gemeente Veghel 20% van het totaal als presentiegeld gebruikt kan een raadslid dit tegenkomen.

80% van het totaal is een vaste vergoeding die standaard wordt uitgekeerd:

⁵⁰ Art. 2 lid 1 en 3 en art. 3 rechtspositiebesluit

⁵¹ Heetman 2010, p. 47

⁵² Art. 4 rechtspositiebesluit

80% van € 871,70 =	€ 697,36
De presentievergoeding bedraagt in totaal:	
20% van 871,70 =	€ 174,34
Er waren in die maand 4 vergaderingen. Per vergadering bedraagt de vergoeding dus:	
€174,34 : 4 =	€ 43,58,-
Betreffende raadslid heeft drie vergaderingen bijgewoond en krijgt een totale vergoeding van:	
Vaste vergoeding:	€ 697,36
En 3 x €43,58 =	€ 130,74
Totaal	€ 828,10

4.1.3 Combinatie van afwijking en presentiegeld

Van bovenstaande mogelijkheden is ook een combinatie mogelijk.⁵³ De gemeente kan bijvoorbeeld standaard 10 % naar beneden afwijken en 10% gebruiken als presentiegeld. De vergoeding voor werkzaamheden mag echter niet onder de 80% uitkomen.⁵⁴ Het voordeel van het gebruik van presentiegeld is dat de raadsleden geprikkeld worden om te komen en actief mee te doen.

Het nadeel van gebruik van de optie presentiegeld, is dat dit een extra administratieve last met zich meebrengt. Het bedrag voor elk raadslid moet worden berekend. Gezien huidige situatie van de gemeente Veghel waar in de komende raadsperiode moet worden bezuinigd is dit niet de beste optie.

De fractievoorzitters gaven aan dat bovenstaande opties interessant zijn, zeker in deze economische crisis. Bovenstaande opties zullen (nog) niet in de conceptverordening worden verwerkt maar de raad zal wel worden geïnformeerd over deze opties, waarna alsnog gekozen kan worden voor één van deze opties.

4.1.4 ICT regeling

Een gemeente kan ervoor kiezen dat een computer en bijbehorende apparatuur beschikbaar wordt gesteld, of dat er een bedrag wordt uitgekeerd aan het raadslid ter aanschaffing van een eigen computer met bijbehorende apparatuur.⁵⁵ Er is door de gemeente Veghel al een ICT-regeling getroffen en vastgesteld. Door de gemeente Veghel wordt een computer met bijbehorende apparatuur in bruikleen gegeven. Hiervoor moet een bruikleenovereenkomst worden ondertekend door het raadslid. In de overeenkomst staan de voorwaarden voor het gebruik. Het raadslid mag de computer ook privé gebruiken maar moet bij meer dan 10% privé gebruik wel belasting betalen.⁵⁶

4.2 Secundaire voorzieningen

4.2.1 Wachtgeld

De raad kan bepalen dat een lid van de raad bij aftreden een uitkering (wachtgeld) ontvangt voor de duur van maximaal 2 jaar. De uitkering bedraagt in het eerste jaar maximaal 80% en in het tweede jaar maximaal 70% van het op het moment van aftreden geldende bedrag van vergoeding voor werkzaamheden.⁵⁷ Tijdens het fractievoorzittersoverleg is nadrukkelijk

⁵³ Zie bijlage 6 toelichting op art. 2 voorbeeldverordening VNG

⁵⁴ Art. 3 Rechtspositiebesluit

⁵⁵ Art. 7a Rechtspositiebesluit

⁵⁶ Zie hoofdstuk 2.3.3

⁵⁷ Art. 9 Rechtspositiebesluit

aangegeven dat het niet wenselijk is om deze optie op te nemen in de verordening, omdat bij deze keuzemogelijkheid het gevoel wordt opgewekt dat het raadslidmaatschap vergelijkbaar is met een normale baan. De fractievoorzitters willen de mogelijkheid van het wachtgeld niet opnemen in de nieuwe verordening.

4.2.2 Collectieve verzekeringen

De raad kan bepalen dat het college één of meer collectieve verzekeringen afsluit waarbij wordt voorzien in de opbouw van het ouderdomspensioen en geldelijke voorzieningen bij invaliditeit en overlijden.⁵⁸ Bijvoorbeeld een arbeidsongeschiktheidsverzekering en/of overlijdensrisicoverzekering. De fractievoorzitters gaven aan dat het niet nodig is om deze optie te benutten en op te nemen in de verordening. De raadsleden hebben vaak een gewone baan waarbij ze al verzekerd zijn voor pensioen, invaliditeit en overlijden.

4.2.3 Tegemoetkoming in de ziektekosten

De raad kan bepalen dat een lid van de raad ten laste van de gemeente jaarlijks een tegemoetkoming in de kosten van de ziektekostenverzekering kan ontvangen.⁵⁹ Dit omdat ook door raadsleden een inkomensafhankelijke bijdrage wordt betaald waardoor de uiteindelijke netto vergoeding minder is. De tegemoetkoming dient dus ter compensatie van de inkomensafhankelijke bijdrage. De fractievoorzitters gaven aan dat ook deze optie niet in de verordening hoeft te worden opgenomen omdat de inkomensafhankelijke bijdrage een klein percentage betreft.

4.2.4 Compensatie korting op uitkeringen

Een werkloos raadslid kan ten gevolge van de vergoeding voor het raadslidmaatschap worden gekort op zijn uitkering. In dat geval kan de raad bepalen dat indien de korting meer bedraagt als de vergoeding voor de werkzaamheden, de vergoeding voor dat raadslid wordt verhoogd tot het bedrag van de korting. Hierdoor ontstaat voor de raadsleden volledige compensatie.⁶⁰

De fractievoorzitters van de gemeente Veghel hebben aangegeven dat zij deze optie in de verordening willen zien. Het doel van deze optie is om ook voor werklozen het raadslidmaatschap aantrekkelijk te maken en te houden. Deze optie zal aan de hand van een voorbeeld worden uitgelegd.

voorbeeld 4

Een raadslid dat werkloos is ontvangt een WW-uitkering van **€ 1850**. Omdat hij als raadslid werkt wordt de uitkering gekort met **€ 1000**

De vergoeding bedraagt **€ 871,70** en is dus minder als het bedrag van de korting.

De gemeente vult het bedrag van **€ 871,70** met **€ 128,30** aan tot **€ 1000**.
Op die manier is er geen inkomensderving voor het raadslid.

4.2.5 Verlaging vergoeding bij arbeidsongeschiktheid

Indien een raadslid een uitkering ontvangt in verband met geheel of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. Kan op verzoek van het raadslid de vergoeding voor werkzaamheden worden verlaagd om te voorkomen dat het raadslid in een lagere WAO-klasse valt met inkomensachteruitgang als gevolg.⁶¹ Deze optie heeft ook als achterliggende gedachte om voor arbeidsongeschikten het raadslidmaatschap aantrekkelijk te maken en houden.

⁵⁸ Art 10 lid 1 rechtspositiebesluit

⁵⁹ Art. 11 Rechtspositiebesluit

⁶⁰ Art. 12 lid 1 en lid 2 rechtspositiebesluit

⁶¹ Art. 12 lid 3 rechtspositiebesluit

4.2.6 Scholing en kinderopvang

De raad kan bepalen dat een tegemoetkoming wordt betaald ter zake van kosten voor scholing en de kosten voor kinderopvang in verband met het vervullen van het raadslidmaatschap.⁶² De kosten voor scholing kunnen worden vergoed door de gemeente Veghel indien de scholing betrekking heeft op het vervullen van het raadslidmaatschap. De gemeente moet zelf regels stellen om hierin duidelijkheid te scheppen. Het zal veelal gaan om vakinhoudelijke scholing of gezamenlijke trainingen voor de raad. Als het gaat om scholing met een politieke inhoud of achtergrond zal de vergoeding niet geschieden door de gemeente Veghel maar zal de vergoeding worden betaald uit de fractieondersteuning door de partijen zelf.⁶³

De kosten voor kinderopvang is een aantal jaren terug veranderd door invoering van het belastingplan 2007. Daardoor wordt de tegemoetkoming in de kosten ook voor ambtsdragers nu geregeld via de Belastingdienst en niet meer via de gemeente. Hierdoor vervalt de mogelijkheid van tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang zoals neergelegd in artikel 13 van het rechtspositiebesluit.⁶⁴ De gemeente kan wel besluiten andere vormen van extra kinderopvang in natura of in geld of kosten van een bemiddelingsbureau te vergoeden.

4.2.7 Fietsregeling

Vanuit de gemeenteraad kwam de vraag of het mogelijk is deel te nemen aan een fietsregeling. Een raadslid kan echter alleen deel nemen aan de fietsregeling als hij/zij deelneemt aan de opting-in regeling en dus een fictieve dienstbetrekking heeft.

4.3 Vergoeding voor leden van een commissie:

4.3.1 Afwijking naar beneden van het maximumbedrag

De raad kan bepalen dat een commissielid een vergoeding krijgt per vergadering tot maximaal het bedrag genoemd in tabel 4 van het rechtspositiebesluit.⁶⁵ Voor de gemeente Veghel is dat maximaal €72,64. Het is mogelijk om naar beneden af te wijken van dit bedrag. De fractievoorzitters hebben aangegeven dat het niet wenselijk is om daarvan af te wijken en willen het maximale bedrag uitbetalen. De fractievoorzitters willen het presentiegeld ter extra stimulans voor de commissieleden.

4.3.2 Afwijking naar boven van het maximumbedrag (andere afwijking)

De raad kan bepalen dat een commissielid dat speciaal voor zijn beroepsmatige deskundigheid is aangetrokken, of een commissielid waarvan de vergoeding niet wordt geacht in redelijke verhouding te staan tot het door hem of haar te verrichten arbeid, de vergoeding naar boven kan afwijken.⁶⁶ Door de fractievoorzitters is aangegeven dat deze optie in de verordening opengehouden wordt, er moet echter wel de mogelijkheid zijn om dit per situatie (per commissie) toe te passen. Op dit moment krijgt alleen de voorzitter van de rekenkamercommissie een hogere vergoeding.

4.3.3 Reis en verblijfkosten commissieleden

Voor commissieleden is er de mogelijkheid om de gemaakte reiskosten en verblijfkosten vergoed te krijgen.⁶⁷ Dit is in de huidige verordening niet geregeld. In het verleden heeft de gemeente Veghel geen vergoeding verstrekt voor gemaakte reis- en verblijfkosten. Er is aangegeven dat de gemeente Veghel niets doet en gaat doen met individueel gemaakte

⁶² Art. 13 rechtspositiebesluit

⁶³ Heetman 2010, p. 60

⁶⁴ Heetman 2010, p. 61

⁶⁵ Art. 14 rechtspositiebesluit

⁶⁶ Art. 15 rechtspositiebesluit

⁶⁷ Art. 97 Gemw

reis- en verblijfkosten. De gemeente Veghel heeft dan ook de voorkeur om collectief vervoer te regelen als een commissie ergens heen gaat, vooral om praktische redenen, in dat geval worden de kosten betaald uit de gemeentelijke kas.⁶⁸

4.4 Andere keuzes:

4.4.1 Cursus, congres, seminar of symposium

In de huidige verordening is geregeld dat de raadsleden kosten voor cursussen congressen seminars of symposia voor rekening van de gemeente kunnen laten komen. Voor commissieleden is dat niet geregeld. Dit zal niet in de conceptverordening komen omdat hiervoor ook geldt dat de gemeente Veghel zelf de organisator en betaler zal zijn. En in andere gevallen komen de kosten voor eigen rekening van het commissielid of voor rekening van de fractie.

4.4.2 Spaarloonregeling of levensloopregeling

In de huidige verordening kunnen raadsleden die gebruik maken van de opting-in regeling deelnemen aan de spaarloonregeling die voor het gemeentepersoneel geldt. In het verlengde hiervan moet het ook mogelijk zijn om te kunnen deel nemen aan de levensloopregeling. Dit zal worden toegevoegd aan de conceptverordening.

4.4.3 ICT-regeling commissieleden

Op grond van artikel 14 lid 1 van het rechtspositiebesluit kan de raad bepalen dat de ICT-regeling geheel of gedeeltelijk van toepassing is op de commissieleden. Echter de ICT-regeling is al vastgesteld waarin ook commissieleden zijn meegenomen. Maar voor commissieleden worden de kosten voor aanschaf van een computer en apparatuur betaald uit de fractieondersteuning.

4.5 Tot slot

Zoals blijkt uit dit hoofdstuk zijn er een aantal keuzemogelijkheden die niet in de huidige verordening staan. De fractievoorzitters hebben aangegeven dat enkele opties zeker niet in de verordening moeten komen. De motivatie daarvoor is dat het raadslidmaatschap als een nevenfunctie gezien moet worden, en dat het ambt niet als baan gezien moet worden. Voor de gemeente Veghel met ongeveer 37.000 inwoners hebben raadsleden vaak een normale baan naast het raadslidmaatschap. De opties passen meer bij de grote(re) gemeenten waar het raadslidmaatschap een veel grotere belasting is, en waar de vergoeding dan ook een stuk hoger ligt. Mede daardoor vallen onder andere de opties wachtgeld en ziektenkostenvergoeding af. Verder worden de opties met betrekking tot het afwijken van de maximumbedragen en het presentiegeld voor raadsleden interessant gevonden maar die opties zullen nog niet geïmplementeerd worden in de conceptverordening.

⁶⁸ aangegeven door de raadsgriffier

Hoofdstuk 5 Andere aspecten van de rechtspositie

In dit hoofdstuk zijn een aantal andere aspecten beschreven die direct en indirect te maken hebben met de rechtspositie van raadsleden. De nadruk zal liggen op het in kaart brengen van de praktisch kant voor de raadsleden. Tevens werd op het fractievoorzittersoverleg een aantal vragen gesteld door de fractievoorzitters over deze onderwerpen. Hieruit blijkt dat raadsleden vaak niet een compleet of duidelijk beeld hebben.

5.1 Opbouw van de vergoeding voor de werkzaamheden

De vergoeding voor de werkzaamheden staat gelijk aan een aantal uren. Dit is neergelegd in het besluit 'Taakduren lidmaatschap publiekrechtelijke colleges'. Voor een raadslid van de gemeente Veghel geldt artikel 2 sub c onder 2 dat zegt dat een raadslid van een gemeente met ten hoogste 100.000 inwoners een taakduur van 12 uur per week heeft. De gemeente Veghel valt met 37.000 inwoners net buiten de eerste categorie tot 30.000 inwoners, en valt dus in de categorie tot 100.000 inwoners. Deze categorieën zijn redelijk ruim ingedeeld, het is dan ook denkbaar dat een raadslid van een gemeente van 100.000 inwoners meer tijd besteedt aan de werkzaamheden als een raadslid van een gemeente van ruim 37.000 inwoners. De gemiddelde besteding in uren aan het raadslidmaatschap in heel Nederland is 14 uur per week. Voor een gemeente met het inwoner aantal van de gemeente Veghel bedroeg de besteding in 2007 14,3 uur per week en in 2009 15,4 uur per week⁶⁹. Er is dus een stijging te zien in het aantal uren dat besteed werd aan de werkzaamheden als raadslid. In het volgende overzicht is een overzicht opgenomen van de activiteiten die door een raadslid worden uitgevoerd en hoeveel procent van de tijd het raadslid hieraan besteedt.

Tabel 1 gemiddelde tijdsbesteding raadsleden in percentages per activiteit⁷⁰

Bestuurlijke activiteiten	% van het totaal in 2007	% van het totaal in 2009
Lezen van vergaderstukken, nota's en rapporten	20,1%	19,3%
Fractievergadering	10,6%	9,7%
Commissievergadering	9,2%	8,8%
Raadsvergadering	8,2%	8,3%
Internetactiviteiten: e-mail, internetdiscussies etc.	6,3%	5,2%
Stadhuiswerk: maken van notities en opstellen van schriftelijke vragen	4,5%	4,3%
Partijvergadering/bijeenkomsten	3,9%	3,7%
Telefonische contacten	3,9%	3,7%
Coalitievergadering	-	1,5%
	66,7%	64,5%
Volksvertegenwoordigende activiteiten		
Persoonlijk contact met (groepen van) burgers	6,4%	7,3%
Activiteiten in maatschappelijke organisaties	6,8%	6,8%
Buurt- en wijkbijeenkomsten	4,1%	4,5%
Werkbezoeken	4,8%	4,4%
Politieke avond/spreekuur	2,7%	3,2%
Internetactiviteiten: e-mail, internetdiscussies, etc.	3,1%	2,6%
Contact met media	1,6%	1,9%
	29,5%	30,8%
Overig		
	3,8%	4,7%
Totaal	100%	100%

⁶⁹ <http://www.binnenlandsbestuur.nl/raadsleden-onder-minimum.151069.lynx> datum: 5 mei 2010

⁷⁰ Tabel afkomstig uit het nationaal raadsledenonderzoek 2009, p. 27

Uit dit overzicht komt naar voren dat ongeveer 30% van de tijd wordt besteed aan volksvertegenwoordigende taken. De stuurgroep evaluatie dualisering geeft echter aan dat het gewenst is om 50% van de tijd te besteden aan volksvertegenwoordigende taken, dat is ruim meer dan de 30% van 2009.⁷¹

5.2 Opbouw van de onkostenvergoeding

De onkostenvergoeding voor raadsleden is opgebouwd uit verschillende componenten.⁷²

- Representatie, in deze categorie vallen onder andere koffie hapjes drankjes etentjes met zakelijke relaties, attenties en dergelijke. Ook uitgaven en reiskosten verbonden aan het bezoeken van zieken, bejaarden, en het bijwonen van georganiseerde bijeenkomsten en recepties.
- Vakliteratuur, in deze categorie vallen uitgaven voor vakliteratuur losbladige uitgaven en naslagwerken.
- Contributies, onder deze categorie vallen lidmaatschappen voor vakbonden beroeps- en belangenverenigingen en dergelijke.
- Telefoonkosten, alleen zakelijke gesprekken via de vaste en mobiele telefoon vallen in deze categorie.
- Bureaukosten en porti, kosten van pennen papier en het verzenden van post en kopiëren van stukken.
- Giften, zakelijke giften die als raadslid zijn gedaan, bijvoorbeeld giften aan inzamelingsacties collectes voor regionale doeleinden.
- Fractiekosten, bijdragen in de kosten van fractieassistenten en secretariaat, en eventuele fractieweekenden.
- Representatieve ontvangsten aan huis, de kosten die hieronder vallen zijn kosten die direct verband houden met uitoefening van het ambt in het eigen huis.
- Excursies, hieronder kunnen de kosten gemaakt voor excursies ten behoeve van het uitoefenen van het ambt geschaard worden.

Tabel 2 Procentuele verdeling van de componenten.⁷³

Component	Percentage van de onkostenvergoeding
Representatie	22%
Vakliteratuur	7%
Contributies, lidmaatschappen	13%
Telefoonkosten	14%
Bureaukosten, porti	10%
Zakelijke giften	3%
Bijdrage aan fractiekosten	25%
Ontvangsten	4%
Excursies	2%
Totaal	100%

Het is voor een raadslid echter niet verplicht om zich aan deze percentages te houden. De onkostenvergoeding is een vrij besteedbaar bedrag. Indien er echter aan een component of het totaal meer wordt uitgegeven dan het percentage of het bedrag aan onkostenvergoeding,

⁷¹http://www.daadkracht.nl/default/sidebar/persberichten/raadsledenonderminimum/id_63502

⁷² datum: 6 mei 2010

⁷³ Heetman 2010, p. 36

⁷³ Heetman 2010, p. 36

zijn die extra uitgaven voor de fiscaal zelfstandige niet aftrekbaar als beroepskosten.⁷⁴ Voor het raadslid met een fictieve dienstbetrekking kunnen de beroepskosten niet worden afgetrokken, daarom is de onkostenvergoeding een gebruteerd bedrag om dat verschil op te vangen.

5.3 De inkomensafhankelijke bijdrage

Over de vergoeding voor de werkzaamheden moet op grond van de Zorgverzekeringswet een inkomensafhankelijke bijdrage worden betaald. De inkomensafhankelijke bijdrage bedraagt op dit moment voor raadsleden 4.95%.⁷⁵ De inkomensafhankelijke bijdrage wordt bij raadsleden met een fictieve dienstbetrekking ingehouden door de gemeente. Fiscaal zelfstandigen moeten de inkomensafhankelijke bijdrage zelf via de inkomstenbelasting betalen.⁷⁶ Deze bijdrage is één van de twee premies die worden betaald voor de zorgverzekering. Enerzijds is er de nominale premie die iedereen zelf betaald aan de zorgverzekeraar. Anderzijds is er de inkomensafhankelijke bijdrage die direct uit de vergoedingen aan de overheid worden betaald.⁷⁷

5.4 nevenfuncties

Raadsleden zijn verplicht om functies die zij naast het raadslidmaatschap vervullen openbaar te maken.⁷⁸ Het maakt daarbij niet uit of zij voor die nevenfuncties betaald krijgen of niet. Het openbaar maken wordt gedaan door het ter inzage leggen van een opgave op het gemeentehuis, of door publicatie in het gemeentelijk publicatieblad.⁷⁹

5.5 politiek verlof

Raadsleden hebben recht op politiek verlof, dit betekent dat een werkgever in het bedrijfsleven verplicht is (onbetaald) verlof te verlenen aan zijn werknemer om raadsvergaderingen of commissievergaderingen te kunnen bijwonen.⁸⁰ Ook ambtenaren hebben recht op verlof voor het uitvoeren van werkzaamheden als raadslid.⁸¹

5.6 Percentages van belastingheffing

Raadsleden moeten belasting betalen over de vergoedingen die ze ontvangen, die bestaan uit de premies voor de volksverzekeringen. Raadsleden hoeven geen premie werknemersverzekeringen (WW, WAO enz.) te betalen omdat er geen gezagsverhouding is tussen de gemeente en het raadslid.⁸² De vergoedingen van raadsleden vallen in eerste instantie in de eerste schijf (€ 0 tot € 18.218) van de belastingdienst, met een loonbelastingspercentage van 2.30%.⁸³ Maar in combinatie met loon van een baan of uitkering is de kans groot dat de raadsleden alsnog in een hogere schijf terecht komen en daardoor meer belasting moeten betalen. Dit komt omdat de Belastingdienst uitgaat van het totale loon. De volksverzekeringen zijn, de Algemene nabestaandenwet (1,10% belasting), de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (12,15% belasting) en de Algemene Ouderdomswet (17,90% belasting). In onderstaand grafiek de belastingheffing en de inkomensafhankelijke bijdrage overzichtelijk weergegeven.

⁷⁴ Heetman 2010, p. 36

⁷⁵ Heetman 2010, p. 59

⁷⁶ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?ch=def&id=64594> datum: 7 mei 2010

⁷⁷ <http://www.cz.nl/veelgestelde-vragen-inkomensafhankelijke-bijdrage> datum: 7 mei 2010

⁷⁸ Art. 12 Gemw

⁷⁹ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=24531> datum: 10 mei 2010

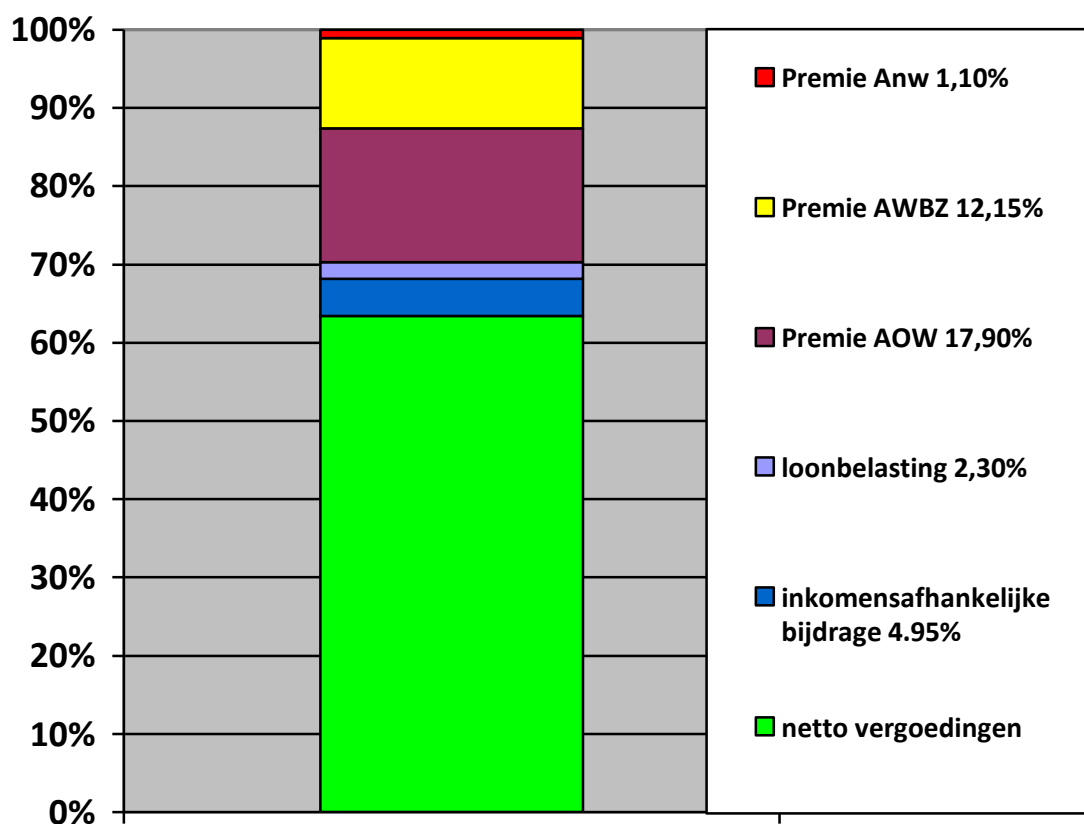
⁸⁰ Art. 7:643 BW

⁸¹ Art. 125c AW

⁸² <http://www.vng.nl/smartsite.dws?ch=,def%2F%27&id=24374> datum: 11 mei 2010

⁸³ Dit is berekend door de vergoeding voor de werkzaamheden en de onkostenvergoeding bij elkaar op te tellen en te vermenigvuldigen met 12 (€ 871,70 + € 209,18 x 12 = € 12.970,56)

Grafiek 1 De vergoedingen en percentages van belastingbetaling (schijf 1).

5.7 Tot slot

Er zijn een aantal belangrijke aspecten die indirect te maken hebben met de rechtpositie van raadsleden. Het is voor raadsleden handig om daar inzicht in te hebben, bijvoorbeeld hoe zit het met de belastingheffing of welke kosten dienen door de onkostenvergoeding gedekt te worden. In de toelichting bij de verordening zullen enkele van de behandelde aspecten worden uitgelegd voor de raadsleden.

Hoofdstuk 6 De fractieondersteuning

In dit hoofdstuk is ten aanzien van de fractieondersteuning bekeken wat er veranderd moet worden. Er is gekeken naar de overlap op het gebied van scholing en op welke manieren de fractie meer verantwoording kunnen afleggen over de besteding van de fractieondersteuning. Gemeenten mogen zelf bepalen hoe aan de fractieondersteuning invulling wordt gegeven.

6.1 Definitie van subsidie

Om te bepalen of titel 4.2 Awb van toepassing is op de fractieondersteuning moet de fractieondersteuning getoetst worden aan de definitie van subsidie.

De definitie van subsidie is; de aanspraak op financiële middelen door een bestuursorganisatie verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.⁸⁴

1. Aanspraak op financiële middelen

De fracties hebben op grond van artikel 33 lid 2 Gemeentewet recht op financiële ondersteuning. Die ondersteuning wordt als voorschot verstrekt uit die voorschot moeten de kosten worden betaald.

2. Door een bestuursorgaan verstrekt

De fractieondersteuning wordt verstrekt door de gemeente Veghel als bestuursorgaan.

3. Met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager

De fracties dienen de fractieondersteuning te gebruiken voor activiteiten die het werk van de fracties of fractieleden ten goede komt.⁸⁵

4. Anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Fracties leveren geen goederen of diensten aan de gemeente, maar zijn zelfstandige partijen.

Op grond van deze definitie kan gezegd worden dat de fractieondersteuning een soort subsidie is omdat het voldoet aan de wettelijk voorwaarden. Dit betekent dat titel 4.2 Awb van toepassing is op de fractieondersteuning, en gebruikt kan worden om de fractieondersteuning te reguleren.

6.2 Advies van de griffier van de rekenkamercommissie

De gemeente Veghel maakt gebruik van de lokale Algemene subsidie verordening. Daarin staan regels met betrekking tot de besteding en verantwoording van ontvangen subsidie.

Het advies van de griffier van de rekenkamercommissie binnen de gemeente Veghel is dat de algemene subsidie verordening niet van toepassing moet worden verklaard omdat die verordening voor een fractie teveel verplichtingen stelt. Het beste is om het huidige systeem te gebruiken, maar wel een toevoeging te doen. Er kan in hoofdlijnen (grote brokken) door de fracties worden aangegeven waaraan de fractieondersteuning is besteed. Dit zorgt voor enige regulering zonder dat de fracties een extra administratieve last krijgen.

Volgens de rekenkamergriffier is het tevens niet aan te raden om een maximumreserve in te stellen. Dit kan namelijk tot gevolg hebben dat fracties geld gaan uitgeven om niet boven die reserve uit te komen, in plaats van geld uit te geven met een echt doel voor ogen (ofwel spenderen om het spenderen). Om toch zicht te blijven houden op de opbouw van reserves is het handig om elke 4 jaar te kijken naar de bestedingen en de reserve die is opgebouwd. Blijkt nu dat fracties elk jaar veel geld overhouden dan kan het bedrag aan

⁸⁴ Art. 4.2 Awb

⁸⁵ <http://www.vng.nl/smartsite.dws?id=46678> datum: 13 mei 2010

fractieondersteuning naar beneden worden aangepast. De fractieondersteuning zal aan de andere kant niet worden verhoogd, blijkt de fractieondersteuning niet voldoende de kosten te dekken dan moet de fractieondersteuning worden aangevuld door de fracties zelf. Hieruit blijkt dat de gemeente Veghel niet verplicht is om de volledige kosten van de fractie te vergoeden.

6.3 Knelpunten

Op het gebied van de fractieondersteuning zijn een aantal knelpunten te benoemen. Het eerste is de onduidelijkheid omtrent de besteding van de fractieondersteuning. Fracties weten niet precies welke kosten door de fractieondersteuning gedekt dienen te worden. Dit zou opgelost kunnen worden door in hoofdlijnen aan te geven waaraan de fractieondersteuning besteedt kan of dient te worden, zoals de rekenkamergriffier heeft aangegeven.

Voorbeeld van hoofdlijnen.⁸⁶

- Het inhuren van ambtelijke ondersteuning bij het uitwerken van initiatief voorstellen, amendementen en moties.
- Het inhuren van extern advies.
- Het in dienst nemen van een fractieassistent, fractiesecretaris of ander personeel.
- Financiële en facilitaire ondersteuning bij het uitwerken van initiatieven ter invulling van de volksvertegenwoordigende rol.

Andere hoofdlijnen die gebruikt kunnen worden:

- coaching en opleidingskosten.
- excursies.
- administratie en representatie.
- huisvesting.
- computer en apparatuur.

Het tweede knelpunt is het afleggen van financiële verantwoording (en het opleggen van beperkingen door de gemeente). Op dit moment is het zo dat de fracties daarin heel vrij zijn. Er is eigenlijk geen sprake van het afleggen van verantwoording anders dan het ter vaststelling overleggen van een rapport tijdens een fractievoorzittervergadering. Er is dus eigenlijk geen hogere persoon of partij waaraan verantwoording afgelegd moet worden. Die hogere persoon of partij zou de hele gemeenteraad moeten zijn omdat er geen hogere partij is. Er kan dus gebruik worden gemaakt van het opstellen van een officieel raadsstuk om volledige openbaarheid te kunnen geven en eventuele vragen van raadsleden te kunnen beantwoorden. Om te voorkomen dat van elke fractie de verantwoording als raadsstuk moet worden behandeld kan gebruik worden gemaakt van een loting (steekproef) die een of enkele van de fracties aanwijst die dan worden behandeld en gecontroleerd.⁸⁷

Voorbeeld van beperkingen⁸⁸

- Een verbod op het aanwenden van het budget voor campagne- dan wel partijbelangen.
- Een verbod op het inzetten van het budget ten behoeve van controle of contra-expertise; dit om vermenging met het onderzoeksbudget van de raad te voorkomen.

Beperkingen die al in de huidige verordening ambtelijke ondersteuning en fractieondersteuning staan:

- Een verbod op uitgaven die betaald dienen te worden uit de vergoeding voor raads- en commissieleden.
- Verbod op uitgaven die in strijd zijn met wettelijke bepalingen en overige regelingen
- De fractieondersteuning gebruiken voor giften

⁸⁶ Handreiking ambtelijke ondersteuning voor de duale raad, p. 41

⁸⁷ Handreiking ambtelijke ondersteuning voor de duale raad, p. 42

⁸⁸ Handreiking ambtelijke ondersteuning voor de duale raad, p. 41

- De fractieondersteuning gebruiken voor opleidingen voor raads en commissieleden.

6.4 De overlap

Op het gebied van scholing bestaat een overlap tussen de fractieondersteuning en de rechtspositie. Raadsleden hebben namelijk op basis van hun rechtspositie recht op het vergoed krijgen van kosten gemaakt voor cursussen, congressen, seminars en symposia (hierna benoemd als scholing), maar die kosten zouden in sommige gevallen ook uit de fractieondersteuning betaald kunnen worden. Om de vraag of de rechtspositie of fractieondersteuning van toepassing is te kunnen beantwoorden moet naar het doel van de scholing gekeken worden. Hieronder een lijstje met voorbeelden van indicaties voor zowel de rechtspositie als de fractieondersteuning.

Scholing is voor het raadslid en wordt rechtstreeks betaald door de gemeente:

- Als het dient om als raadslid bepaalde vaardigheden te leren.
- Als het dient om zichzelf als raadslid bij te scholen.
- Als de scholing door de hele gemeenteraad gezamenlijk wordt gevolgd.
- Als de scholing door of namens de gemeente wordt verzorgd of aangeboden.

Scholing die betaald dient te worden uit de fractieondersteuning:

- Als de scholing alleen met de eigen fractie wordt gevolgd.
- Als de scholing een politiek doel dient.

6.5 Tot slot

De beperkingen en de formulering van die beperkingen die de gemeente oplegt bij of op de fractieondersteuning zijn dus van groot belang om de overlap zo veel mogelijk op te vangen. Er zal echter altijd een grijs gebied blijven bestaan, in die gevallen moet per situatie bekeken en beoordeeld worden of de fractieondersteuning van toepassing is of dat de rechtspositie van toepassing is. Er wordt op dit moment gewerkt aan een voorstel om de regels omtrent de fractieondersteuning te herijken en aan te scherpen. In dit rapport zal daar verder niet op in worden gegaan. Ten aanzien van de fractieondersteuning zullen verder geen aanbevelingen gedaan worden, omdat de rekenkamercommissie nog een advies moet uitbrengen over hoe de regels het beste herijkt kunnen worden.

Hoofdstuk 7 De verordening van de VNG en verordeningen van andere gemeenten

In dit hoofdstuk is beschreven hoe de voorbeeldverordening van de VNG gebruikt kan worden bij het opstellen van een concept verordening. Er is ook gekeken naar hoe andere gemeenten de rechtspositie van raads- en commissieleden hebben geregeld.

7.1 De voorbeeldverordening van de VNG

De VNG adviseert gemeenten om gebruik te maken van de voorbeeldverordening bij het opstellen van de lokale verordening. In deze voorbeeldverordening staan bijna alle opties verwerkt in artikelen.⁸⁹ Er zal gebruik gemaakt worden van de voorbeeldverordening van de VNG omdat het heel handig is om de kennis die al voorhanden is te gebruiken. Voor gemeenten betekent dit dat efficiënt kan worden meegelift op de kennis van de VNG en de kennis van andere gemeenten. Mede daarom vinden de gemeentjuristen van de gemeente Veghel dat de voorbeeldverordening zoveel mogelijk gebruikt moet worden bij het opstellen van de conceptverordening.

7.2 Gebruik van artikelen uit de voorbeeldverordening

Uit de vorige hoofdstukken komt naar voren dat een aantal artikelen of leden van artikelen moeten worden toegevoegd aan de huidige verordening. Het beste is om gebruik te maken van de artikelen zoals die in de voorbeeldverordening staan, dit is tevens de wens van de gemeentjuristen binnen de gemeente Veghel. Dit betreft de volgende onderwerpen.

- Extra vergoeding voor waarnemend voorzitters (artikel 13 voorbeeldverordening)
- Tijdelijk ontslag (artikel 13b voorbeeldverordening)
- Mogelijkheid van verlaging van de vergoeding voor arbeidsongeschikten. (artikel 11 voorbeeldverordening)
- Fietsregeling (artikel 10a voorbeeldverordening)
- Levensloopregeling (artikel 10 voorbeeldverordening)

Voor de extra vergoeding voor fractievoorzitters staat in de voorbeeldverordening nog geen artikel omdat het besluit recentelijk pas is genomen. Daarom zal in iets andere bewoordingen gebruik gemaakt worden van artikel 8b uit het rechtspositiebesluit. Als voorbeeld is gekeken naar hoe artikel 8a uit het rechtspositiebesluit is verwerkt in de voorbeeldverordening.

7.3 Tekstuele veranderingen

De artikelen zoals die in de huidige verordening staan zullen in stand blijven, omdat die voldoen aan het wettelijk kader en er niet de wens is om artikelen weg te halen. Bij vergelijking tussen de huidige artikelen en de artikelen zoals die in de voorbeeldverordening staan zijn een aantal verschillen te zien. Een aantal van die verschillen zullen worden overgenomen uit de voorbeeldverordening, voornamelijk ter verduidelijking van de tekst.

1. In de voorbeeldverordening bij de artikelen die de vergoedingen regelen (zowel voor de raadsleden als de commissieleden) is de tekst nu zo geformuleerd dat de gemeenteklasse wordt aangegeven in het artikel. Dit is gedaan ter verduidelijking van het artikel.⁹⁰
2. Bij artikel 4 lid 1 en lid 2 'berekening en betaling van vergoedingen' wordt in de huidige verordening verwezen naar de Gemeentewet en Kieswet voor bepaling van begin en einde van het raadslidmaatschap. In de voorbeeldverordening is geformuleerd dat de vergoedingen worden uitbetaald naar het aantal dagen dat iemand raadslid is geweest.⁹¹ Dit zal ook zo in de nieuwe verordening komen te staan, om het artikel duidelijker te maken. Er hoeft niet verwezen te worden naar de

⁸⁹ Zie bijlage

⁹⁰ Art. 2,3 en 26 lid 1 voorbeeldverordening VNG

⁹¹ Art. 4 voorbeeldverordening VNG

Gemeentewet en Kieswet omdat bepaling van het begin en einde van het raadslidmaatschap voortvloeit uit het rechtspositiebesluit.⁹²

3. In artikel 9 van de huidige verordening is onderscheid gemaakt tussen verschillende internetverbindingen (ISDN, ADSL, kabel), nu zal artikel 8 lid 4 van de voorbeeldverordening worden gebruikt dat alle aanlegkosten en abonnementskosten voor internetverbinding als algemene term wordt gebruikt. Dit is niet meer nodig omdat tot een vast bedrag wordt vergoed. De wijziging maakt het artikel duidelijker.

7.4 Andere gemeenten

Er is gekeken naar hoe een aantal andere gemeenten hun rechtspositie hebben geregeld.

7.4.1 Gemeente Uden

Er is gekozen om te kijken naar de gemeente Uden omdat er een hechte samenwerking is tussen de gemeente Uden en de gemeente Veghel. Tevens is de gemeente Uden met ongeveer 40.000 inwoners zeer goed te vergelijken met de gemeente Veghel.

In de gemeente Uden is de rechtspositie van raads- en commissieleden geregeld in de verordening voorzieningen raads- en commissieleden 2006. De gemeente Uden heeft dus gekozen voor een aparte verordening voor de raads- en commissieleden daar waar bij veel andere gemeenten ook de rechtspositie van de wethouders in de verordening staat.

Het eerste wat opvalt aan de verordening is dat bij het artikel over de vergoeding voor de werkzaamheden een percentage wordt genoemd, namelijk 100% van het bedrag uit tabel 1 van het rechtspositiebesluit. Bij andere gemeenten wordt gesproken over een bedrag gelijk aan het bedrag van tabel 1. Indien toch wordt gekozen voor een afwijking kan dat het beste met een percentage worden aangegeven.

Een ander opvallend punt is dat de rechtspositie is opgesplitst in verschillende verordeningen namelijk:

- Verordening voorzieningen raads- en commissieleden 2006
- Verordening reiskosten- en onkostenvergoeding wethouders en raadsleden 2003.
- Verordening scholingssubsidie raadsleden 1999

De gemeente Veghel heeft er dus voor gekozen één verordening maken speciaal voor raads- en commissieleden. Verder zijn er geen opvallende aspecten te benoemen die te gebruiken zijn voor de conceptverordening.

7.4.2 Gemeente Stadskanaal

Er is gekozen om de verordening van de gemeente Stadskanaal te bekijken omdat die recentelijk een nieuwe verordening heeft vastgesteld in 2010.

In de gemeente Stadskanaal geldt de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2010. Zij hebben er dus voor gekozen om de rechtspositie van wethouders en raads- en commissieleden in één verordening op te nemen, waar de gemeente Veghel een splitsing heeft gemaakt. Zij hebben ervoor gekozen om van de opties buitenlandse reizen en excursies, scholing en het beschikbaar stellen van een computer en apparatuur voor commissieleden geen gebruik te maken.

Er zijn verder geen bijzonderheden op te merken aan de verordening.

7.4.3 Gemeente Amsterdam

Er is ook gekeken naar de gemeente Amsterdam omdat Amsterdam toch vaak een voorbeeld is voor andere gemeenten en hoog aangeslagen staat. Nadeel bij de vergelijking is wel dat de gemeente Amsterdam een veel grotere gemeente is. In de gemeente Amsterdam geldt de Verordening vergoedingen raads- en commissieleden 2003.

⁹² Art. 8 Rechtspositiebesluit

Het eerste wat opvalt is dat in het artikel over scholing van raadsleden een lid is opgenomen wat de gemeente het recht geeft om zelf nadere regels op te stellen omtrent deelname aan congressen, cursussen, seminars of symposia. Dit is interessant omdat ook de gemeente Veghel hierin een duidelijkere scheiding wil maken tussen scholing dat bijdraagt aan het raadslid (voor rekening van de gemeente) en scholing dat niet bijdraagt aan het raadslid. Het evenzo op nemen van die bevoegdheid kan een interessante optie zijn. Het is echter beter om dat onderscheid via de herijking van de regels omtrent de fractieondersteuning op te nemen.

De gemeente Amsterdam heeft er wel voor gekozen om collectieve verzekeringen voor overlijden en arbeidsongeschiktheid af te sluiten. Dit is voor een gemeente als Amsterdam een logische keuze omdat aan het raadslidmaatschap meer tijd wordt besteed en de raadsleden veel meer vergoeding krijgen. Het wegvallen van die vergoeding kan in die situatie een groot effect hebben.

Wat verder opvalt is dat burgerleden hun vergoeding betaald krijgen voor hun commissiewerkzaamheden uit het fractiebudget (fractieondersteuning). De gemeente Amsterdam kiest er dus voor om de vergoedingen voor commissieleden voor te schieten via de fractieondersteuning. Voor de gemeente Veghel is het beter om het systeem van presentiegeld voor commissieleden in stand te houden.

7.5 Tot slot

De voorbeeldverordening is een handig document bij het opstellen van de conceptverordening voor de gemeente Veghel. Een aantal artikelen uit de voorbeeldverordening zullen worden toegevoegd aan de conceptverordening. Tevens zullen een aantal tekstuele wijzigingen worden doorgevoerd in bestaande artikelen van de verordening voorzieningen. Bij andere gemeenten worden ook eigen keuzes gemaakt in hoe de rechtspositie geregeld wordt. De verordeningen van de andere gemeenten zullen niet worden meegenomen in het opstellen van de conceptverordening.

Hoofdstuk 8 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten overzichtelijk weergegeven.

8.1 Wettelijke basis

Gemeenten moeten op grond van de gemeentewet en het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden een lokale verordening opstellen die de rechtspositie regelt. De artikelen 95 tot en met 99 van de Gemeentewet liggen ten grondslag aan de rechtspositie. De artikelen uit de Gemeentewet zijn verder uitgewerkt in het rechtspositiebesluit. Het rechtspositiebesluit moet verder worden uitgewerkt in de lokale verordening. De verordening voorzieningen is getoets aan het wettelijk kader, daar kwamen de volgende resultaten uit.

8.2 Wettelijke verplichte toevoegingen.

- Raadsleden die gebruik maken van het tijdelijk ontslag op grond van de Kieswet hebben recht op doorbetaling van de vergoeding voor de werkzaamheden en de helft van de onkostenvergoeding. Verder kan het raadslid gebruiken maken van alle andere voorzieningen behalve de vergoeding voor reis- en verblijfkosten en de vergoeding voor scholing, omdat die kosten niet gemaakt kunnen worden als het raadslid (tijdelijk) niet meer werkzaam is als raadslid. De vervanger heeft recht op de volledige vergoeding voor de werkzaamheden en de volledige onkostenvergoeding, alsmede de andere rechten die gelden voor raadsleden behalve de spaarloon- en levensloopregeling en de fietsregeling, omdat de periode van vervanging maar telkens 16 weken bedraagt.
- Fractievoorzitters hebben recht op een vaste extra toelage van 1,2% van de vergoeding voor de werkzaamheden, en een variabele vergoeding van 0,4% per fractielid zonder de fractievoorzitter meegeteld.
- Raadsleden die meer dan dertig dagen het voorzitterschap van de raad overnemen hebben recht op een extra toelage van 8% op de vergoeding voor de werkzaamheden en de onkostenvergoeding

Tijdens het fractievoorzittersoverleg werd de wens uitgesproken om de volgende opties in de conceptverordening te zetten. Ook zijn andere wensen onder meer van de raadsgriffier benoemd.

8.3 De wensen van onder andere de fractievoorzitters.

- De gevolgen van de vergoedingen voor het raadslidmaatschap op een WAO-uitkering moeten op aanvraag kunnen worden beperkt, door verlaging van de vergoeding.
- In het verlengde van de mogelijkheid deel te nemen aan een spaarloonregeling, zou deelname aan een levensloopregeling ook mogelijk moeten zijn.
- Er is vraag naar deelname aan een fietsregeling door raadsleden.
- Er moet een aparte verordening komen voor raads- en commissieleden en een aparte verordening komen voor wethouders.
- Het is niet nodig om voor commissieleden die recht hebben op een verhoogde vergoeding om het maximumpercentage van verhoging in de verordening te zetten, dit zal per situatie worden bepaald.

Tevens gaven onder andere de fractievoorzitters aan de volgende opties niet terug te willen zien in de verordening. Als een van de motivaties werd aangegeven dat het karakter van het raadslidmaatschap in een gemeente als de gemeente Veghel het karakter van een nevenfunctie is.

8.4 De volgende opties zullen naar wens van onder andere de fractievoorzitters niet benut worden.

- Artikel 24 de declaratie van vooruitbetaalde kosten komt in de conceptverordening niet terug, omdat er nauwelijks gebruik van gemaakt wordt.
- Met maximaal 20% naar beneden afwijken van het maximumbedrag van de vergoeding voor de werkzaamheden en de onkostenvergoeding. (vooralsnog niet geïmplementeerd)
- maximaal 20% van de vergoeding voor de werkzaamheden gebruiken als presentiegeld. (vooralsnog niet geïmplementeerd)
- Een combinatie van beide (vooralsnog niet geïmplementeerd)
- 2 jaar wachtgeld voor raadsleden;
- Het afsluiten van collectieve verzekeringen voor raadsleden;
- Betaling van een tegemoetkoming in de ziektekosten;
- Afwijken van het maximum aan presentiegeld voor commissieleden;
- Reis- en verblijfkosten commissieleden;

8.5 Belangrijke zaken die met de rechtspositie te maken hebben

Er zijn een aantal andere belangrijke zaken die verband houden met de rechtspositie van raadsleden. Dat zijn onder andere de activiteiten van een raadslid en hoeveel tijd er besteedt wordt aan die activiteiten. Een ander aspect zijn de verschillende componenten die door de onkostenvergoeding gedekt moeten worden. Verder zijn de aspecten belastingheffing, inkomensafhankelijke bijdrage handig om als achtergrond informatie bij de toelichting op de verordening.

8.6 De fractieondersteuning (hoofdstuk 6)

De fractieondersteuning kan gezien worden als een soort subsidie aan de fracties omdat de fractieondersteuning voldoet aan alle eisen van artikel 4.2 Awb.

Ten aanzien van de overlap met de fractieondersteuning blijkt dat er een vernieuwing van de regels omtrent het onderwerp scholing nodig is. Die regels horen echter in de verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning thuis. Er zullen geen aanbevelingen gedaan worden in dit rapport ten aanzien van de fractieondersteuning omdat het proces van de herijking binnen de gemeente Veghel nog loopt.

8.7 De voorbeeldverordening en veranderingen van huidige artikelen (hoofdstuk 7)

- Het beste is om gebruik te maken van de voorbeeldverordening bij het opstellen van de nieuwe verordening.
- In de artikelen die de vergoedingen regelen voor de raads- en commissieleden zal ter verduidelijking het voorbeeld van de voorbeeldverordening gevolgd worden.
- In het artikel 'berekening en betaling vaste vergoedingen' zal het voorbeeld van de voorbeeldverordening worden gevolgd ter verduidelijking van de tekst.
- Er hoeft geen onderscheid gemaakt te worden in verschillende internetverbindingen zoals nu nog het geval is. Aanleg- en abonnementskosten worden onder één noemer benoemd zoals in de voorbeeldverordening.

Hoofdstuk 9 Conclusies

In dit hoofdstuk zullen de conclusies die getrokken kunnen worden uit de resultaten worden weergegeven. De conclusies geven aan welke toevoegingen en veranderingen nodig zijn, zodat de verordening voldoet aan het wettelijke kader en wensen van onder andere de fractievoorzitters. Op die manier is aan de centrale vraag van dit onderzoek voldaan.

9.1 Wettelijke verplichtingen

- In de conceptverordening moet een artikel komen dat aangeeft dat raadsleden bij tijdelijk ontslag recht hebben op de volledige vergoeding voor de werkzaamheden alsmede de helft van de onkostenvergoeding. Verder kan het raadslid gebruiken maken van alle andere voorzieningen behalve vergoeding voor reis- en verblijfkosten en de vergoeding voor scholing. De vervanger heeft recht op de volledige vergoeding voor de werkzaamheden en de volledige onkostenvergoeding, alsmede de andere rechten die gelden voor raadsleden behalve de spaarloon- en levensloopregeling en de fietsregeling, omdat de periode van vervanging maar 16 weken bedraagt.
- In de conceptverordening moet een artikel komen dat aangeeft dat fractievoorzitters een vaste extra toelage ontvangt van 1,2% van de vergoeding voor de werkzaamheden en een variabel deel van 0,4% voor elk lid van de fractie zonder de fractievoorzitter meegetelt.
- Tevens moet in de conceptverordening een artikel worden opgenomen dat regelt dat waarnemend voorzitters van de raad bij meer dan 30 dagen onafgebroken waarneming een extra toelage van 8% krijgen toebedeeld op zowel de vergoeding voor de werkzaamheden als de onkostenvergoeding.

9.2 Wensen van onder andere de fractievoorzitters en raadsleden

- Er moet naar wens van de fractievoorzitters een artikel worden toegevoegd dat regelt dat raadsleden die arbeidsongeschikt zijn op aanvraag hun vergoeding voor de werkzaamheden kunnen laten verlagen.
- Op aanvraag van een raadslid zal een artikel worden toegevoegd dat regelt dat raadsleden die van de opting-in regeling gebruik maken mogen deelnemen aan de fietsregeling. Tevens moet in het artikel worden aangegeven dat een vergoeding van de gemeente ten aanzien van de fietsregeling niet mogelijk is. Het beste is om aan te sluiten bij de fietsregeling zoals die ook voor de ambtenaren geldt binnen de gemeente Veghel.
- Bij het artikel (artikel 9 conceptverordening) dat de mogelijkheid van deelname aan een spaarloonregeling regelt moet worden toegevoegd dat deelname aan een levensloopregeling ook mogelijk is. Er moet bij dit artikel ook worden aangegeven dat niet van beide regelingen gebruik gemaakt kan worden, en dat de gemeente geen vergoeding ten aanzien van deze regelingen mag geven.
- De verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden zal naar wens van de raadsgriffier gesplitst worden in de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden en de Verordening rechtspositie wethouders. Voor wethouders is nog geen actualisatie van de verordening voorgesteld.
- Artikel 24 van de huidige verordening 'de declaratie van vooruitbetaalde kosten' komt naar wens van de raadsgriffier te vervallen. Dit komt omdat er niet of nauwelijks gebruik gemaakt wordt van deze mogelijkheid.

9.3 Verandering van de tekst van de huidige verordening

- Voor de artikelen die de vergoedingen voor raadsleden en het presentiegeld voor commissieleden regelt wordt nu de tekst van de voorbeeldverordening overgenomen. (artikelen 2, 3 en 16 ontwerpverordening) Dit betekent dat bij die artikelen nu wordt aangegeven in welke klasse de gemeente valt op grond van het rechtspositiebesluit, in de huidige verordening is dit niet aangegeven.
- Voor het artikel dat het presentiegeld voor commissieleden regelt (artikel 16 lid 4) zal geen percentage worden aangegeven waarmee mag worden afgeweken. Verder bepaalt de raad in de nieuwe verordening het percentage van de afwijking en niet het college. De raad mag per situatie afzonderlijk de afwijking bepalen.
- Voor artikel 4 (berekening en betaling vaste vergoedingen) zal worden aangesloten bij de tekst van de voorbeeldverordening. Dit heeft geen juridische/praktische gevolgen, maar maakt het artikel wel een stuk duidelijker en makkelijker te begrijpen.
- In de huidige verordening wordt in artikel 9 nog onderscheid gemaakt tussen verschillende internetverbindingen. Ook hierbij zal worden aangesloten bij de voorbeeldverordening. Artikel 9 van de huidige verordening zal dus vervallen, er zal een lid bij artikel 8 toegevoegd worden dat bepaald dat internet en abonnementskosten (onder één noemer) door de gemeente worden vergoed.

9.4 Tot slot

- Aan de huidige verordening hoeft verder niets veranderd te worden.

9.5 De toelichting

- In de toelichting zullen algemene belangrijke aspecten worden uitgelegd, tevens zal per artikel een korte toelichting worden geschreven.

Hoofdstuk 10 Aanbevelingen

In dit hoofdstuk wordt de ontwerpverordening rechtspositie raads- en commissieleden aangeboden. De wijzigingen als benoemd in de conclusies zijn doorgevoerd. Bij de verordening is tevens een toelichting opgenomen.⁹³

10.1 Aanbevelingen

- Breng de ontwerpverordening rechtspositie raads- en commissieleden 2010 ter vaststelling in bij de raad. (zie 10.2)
- Breng de verordening rechtspositie wethouders 2010 ter vaststelling in bij de raad.⁹⁴

10.2 De conceptverordening rechtspositie raads- en commissieleden 2010

Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2010

Hoofdstuk I Begripsomschrijvingen

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. commissie: een commissie als bedoeld in hoofdstuk V van de Gemeentewet;
- b. Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden: het Koninklijk Besluit van 22 maart 1994, Stb. 244;
- c. Reisbesluit binnenland: het Koninklijk Besluit van 1 maart 1993, Stb. 144;
- d. Reisregeling binnenland: het besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken van 16 maart 1993, nr. AB93/U280, Stcrt. 56;
- e. Raadsvoorzitter: de burgemeester als bedoeld in artikel 9 van de Gemeentewet (toegevoegd)
- f. raadslid: lid van de gemeenteraad, niet zijnde wethouder;
- g. Verplaatsingskostenbesluit 1989: het Koninklijk Besluit van 6 oktober 1989, Stb. 424;

Hoofdstuk II Voorzieningen voor raadsleden

Artikel 2 Vergoeding voor de werkzaamheden (tekst is veranderd t.o.v. oude verordening)

De vergoeding voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, is gelijk aan het door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor gemeenteklasse 4 vastgestelde maximum.

Artikel 3 Onkostenvergoeding (tekst is veranderd t.o.v. oude verordening)

1. De vergoeding voor aan de uitoefening van het raadslidmaatschap verbonden kosten is gelijk aan het bedrag voor gemeenteklasse 4, vermeld in tabel II van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.
2. Ten aanzien van een raadslid van wie de arbeidsverhouding ingevolge artikel 4, aanhef en onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 voor de toepassing van die wet als dienstbetrekking wordt aangemerkt, is in afwijking van het eerste lid de onkostenvergoeding gelijk

⁹³ Zie bijlage 7

⁹⁴ Zie bijlage 7

aan het bedrag voor gemeenteklasse 4, vermeld in tabel III van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

Artikel 4 Berekening en betaling vaste vergoedingen (tekst is veranderd t.o.v. oude verordening)

1. Hij die gedurende een gedeelte van het kalenderjaar raadslid is geweest ontvangt de vergoedingen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, naar evenredigheid van het aantal dagen dat hij in dat jaar raadslid is geweest.
2. De betaling van de vergoedingen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, geschiedt in maandelijkse termijnen.

Artikel 5 Reiskosten (hetzelfde gebleven)

1. Aan het raadslid worden de ten behoeve van de gemeente gemaakte kosten in verband met reizen buiten het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur vergoed.
2. De in het eerste lid bedoelde vergoeding betreft:
 - a. bij gebruik van openbare middelen van vervoer en van een taxi: een volledige vergoeding van de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reiskosten;
 - b. bij gebruik van een eigen vervoermiddel: een vergoeding van de in redelijkheid gemaakte noodzakelijke reiskosten overeenkomstig de bedragen in artikel 2 van de Reisregeling Binnenland.

Artikel 6 Verblijfskosten (hetzelfde gebleven)

De in redelijkheid noodzakelijk gemaakte verblijfskosten ter zake van reizen buiten het grondgebied van de gemeente worden aan het raadslid vergoed tot ten hoogste de bedragen, vastgesteld bij of krachtens het Reisbesluit binnenland.

Artikel 7 Cursus, congres, seminar of symposium (hetzelfde gebleven)

1. De kosten van deelname van een raadslid aan cursussen, congressen, seminars en symposia die in het gemeentelijk belang door of namens de gemeente worden aangeboden of verzorgd komen voor rekening van de gemeente.
2. Het raadslid dat wil deelnemen aan een cursus, congres, seminar of symposium dat niet door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd, dient daartoe een gemotiveerde aanvraag in. De aanvraag gaat vergezeld van inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie. De kosten komen voor rekening van de gemeente als deelname van belang is in verband met de vervulling van het raadslidmaatschap.

Artikel 8 Computer en internetverbinding

1. Op aanvraag stelt het college het raadslid ten laste van de gemeente voor de uitoefening van het raadslidmaatschap een computer, bijbehorende apparatuur en software in bruikleen ter beschikking.
2. Op aanvraag vergoedt het college het raadslid de aanleg- en abonnementskosten voor de internetverbinding voor de in het eerste of tweede lid genoemde computerapparatuur.
(toegevoegd)
3. Het raadslid ondertekent voor de bruikleen een bruikleenovereenkomst met de gemeente.
4. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.

Artikel 9 Spaarloonregeling/levensloopregeling

1. Het raadslid van wie de arbeidsverhouding ingevolge artikel 4, aanhef en onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 voor de toepassing van die wet als dienstbetrekking wordt aangemerkt kan op aanvraag deelnemen aan de voor het gemeentelijk personeel geldende spaarloonregeling.
2. Het raadslid van wie de arbeidsverhouding ingevolge artikel 4 aanhef en onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 voor de toepassing van die wet als dienstbetrekking wordt aangemerkt kan deelnemen aan de levensloopregeling als bedoeld in artikel 19g van de Wet op de loonbelasting 1964. (toegevoegd)
3. Deelname aan de spaarloonregeling is niet mogelijk indien het raadslid gebruik maakt van de wettelijke levensloopregeling als bedoeld in artikel 19g van de Wet op de loonbelasting 1964. (toegevoegd)
4. Gelet op het bepaalde in artikel 99 van de Gemeentewet bestaat ten aanzien van de spaarloonregeling of levensloopregeling geen aanspraak op enige vergoeding van de gemeente. (toegevoegd)

Artikel 10 Fietsregeling (toegevoegd)

1. Het raadslid van wie de arbeidsverhouding ingevolge artikel 4, aanhef en onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 voor de toepassing van die wet als dienstbetrekking wordt aangemerkt kan deelnemen aan de fietsregeling als bedoeld in artikel 37 van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001. Naar keuze van het raadslid wordt de raadsvergoeding dan wel vaste onkostenvergoeding verminderd met de vergoeding voor de fiets als bedoeld in de Uitvoeringsregeling.
2. Gelet op het bepaalde in artikel 99 van de Gemeentewet bestaat geen aanspraak op enige vergoeding van de gemeente.

Artikel 11 Verlaging vergoeding werkzaamheden bij arbeidsongeschiktheid (toegevoegd)

Op aanvraag verlaagt het college de vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in artikel 2, in het geval een raadslid een uitkering ontvangt in verband met gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid.

Artikel 12 Compensatie korting werkloosheidsuitkering (hetzelfde gebleven)

1. In het geval een raadslid een uitkering op grond van de Werkloosheidswet ontvangt en de na toepassing van artikel 20 van die wet ontstane korting op deze uitkering ten gevolge van het uitoefenen van het raadslidmaatschap meer bedraagt dan de in artikel 2 bedoelde vergoeding voor de werkzaamheden die het raadslid ontvangt, wordt deze vergoeding ten laste van de gemeente verhoogd tot het bedrag van bedoelde korting.
2. In het geval dat een raadslid een uitkering op grond van het Besluit Werkloosheid onderwijs- en onderzoekspersoneel ontvangt en de na toepassing van artikel 6, vierde lid, van dat besluit ontstane korting op deze uitkering ten gevolge van het uitoefenen van het raadslidmaatschap meer bedraagt dan de in artikel 2 bedoelde vergoeding voor de werkzaamheden die het raadslid ontvangt, wordt deze vergoeding ten laste van de gemeente verhoogd tot het bedrag van bedoelde korting.

Artikel 13 Extra vergoeding fractievoorzitters (toegevoegd vanuit het rechtspositiebesluit)

1. Naast de vergoeding voor de werkzaamheden ontvangen fractievoorzitters voor de duur van hun voorzitterschap per jaar een toelage gelijk aan 1,2% van de in artikel 2 bedoelde vergoeding op jaarbasis en een toelage gelijk aan 0,4% van de in artikel 2 bedoelde vergoeding op jaarbasis

voor elk lid dat de fractie buiten de fractievoorzitter telt. De toelagen tezamen bedragen ten hoogste 6,4% van de vergoeding op jaarbasis.

2. Voor de toepassing van het eerste lid stelt de raadsvoorzitter vast:
 - a. hoeveel leden een fractie telt;
 - b. de duur van het fractievoorzitterschap.

Artikel 14 Vergoeding voor waarneming voorzitterschap van de gemeenteraad (toegevoegd)

1. Een raadslid dat op grond van artikel 77 van de Gemeentewet meer dan 30 dagen onafgebroken het voorzitterschap van de gemeenteraad waarneemt, ontvangt voor die waarneming een toeslag van 8% van de in artikel 2 bedoelde vergoeding voor de werkzaamheden over de tijd van de waarneming.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de onkostenvergoeding, bedoeld in artikel 3.

Artikel 15 Voorzieningen bij tijdelijk ontslag wegens zwangerschap of ziekte (toegevoegd)

1. De artikelen 2 tot en met 4, en 8 tot en met 14 blijven van toepassing op het raadslid aan wie ingevolge artikel X10 van de Kieswet tijdelijk ontslag is verleend wegens zwangerschap en bevalling of ziekte, met dien verstande dat de onkostenvergoeding die dit raadslid op grond van artikel 3, eerste of tweede lid ontvangt de helft bedraagt van het bedrag dat op grond van die bepaling van toepassing is.
2. De artikelen 1 tot en met 8 en 11 tot en met 14 van deze verordening zijn van toepassing op raadsleden die tijdelijk worden benoemd ter vervanging van een raadslid dat ingevolge artikel X10 van de Kieswet tijdelijk ontslag heeft verkregen wegens zwangerschap en bevalling of ziekte.

Hoofdstuk III Voorzieningen voor commissieleden

Artikel 16 Vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen

1. De vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van een commissie en haar subcommissies bedoeld in artikel 14 van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden is gelijk aan het door minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor gemeenteklasse 4 vastgestelde maximum. (tekst is veranderd)
2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op degene die als lid van een commissie een vaste vergoeding voor de werkzaamheden als bedoeld in artikel 94 van de Gemeentewet ontvangt.
3. Geen vergoeding ontvangt degene die zitting heeft in een commissie
 - a. als raadslid of wethouder;
 - b. uit hoofde van dan wel als rechtstreeks uitvloeisel van een ambtelijke of bestuurlijke hoedanigheid dan wel van een functie bij een instelling die grotendeels van overheidswege wordt gesubsidieerd;
 - c. als vertegenwoordiger van een belanghebbende instelling, organisatie of groepering, tenzij zijn lidmaatschap van de commissie tevens in belangrijke mate het gemeentelijk belang dient.
4. De raad kan in afwijking van het bepaalde in het eerste lid een hogere vergoeding vaststellen, ten aanzien van
 - a. een lid van een commissie die op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie voor deelname aan haar werkzaamheden is aangetrokken, en

- b. een lid van een commissie ten aanzien waarvan de vergoeding niet geacht kan worden in een redelijke verhouding te staan tot de zwaarte van zijn taak en de omvang van de door hem te verrichten arbeid. (tekst is veranderd)

Artikel 17 Buitenlandse excursie of reis (hetzelfde gebleven)

1. De gemeenteraad kan een commissie uit de gemeenteraad toestemming verlenen voor een excursie of reis naar het buitenland. De gemeenteraad kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.
2. De in het eerste lid bedoelde excursie of reis wordt door of vanwege de gemeente georganiseerd.
3. De in redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten komen voor rekening van de gemeente.

Hoofdstuk V Betaling van kosten

Artikel 18 Betaling van kosten (hetzelfde gebleven)

Betaling van kosten op grond van deze verordening vindt plaats door betaling uit eigen middelen.

Hoofdstuk IV Citeertitel en inwerkingtreding

Artikel 19 Intrekking oude regeling

De Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002 wordt ingetrokken

Artikel 20 Inwerkingtreding (tekst is veranderd)

Deze regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag na datum van bekendmaking. Artikel 13 werkt terug tot en met 1 januari 2009 en artikel 14 werkt terug tot en met maart 2002.

Artikel 21 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2010.

Evaluatie

Dit onderzoek is redelijk goed en soepel verlopen. Dit komt onder andere doordat het een goed afgebakend onderzoek was waardoor helder was welk resultaat uit dit onderzoek moest komen. In eerste instantie had ik nog geen beeld van wat de rechtspositie van raads- en commissieleden precies inhield, maar dat is snel duidelijk geworden aan de hand van literatuur en wet- en regelgeving.

In het begin had ik een te smal beeld van de rechtspositie van raads- en commissieleden. Ik kwam er al snel achter dat meerdere aspecten verband hielden met de rechtspositie zoals belasting en de overlap met de fractieondersteuning. Die meerdere aspecten maakte dit onderzoek tot een uitdaging. Ook moest is verschillende gesprekken aangaan met verschillende personen binnen de gemeente Veghel. Vooral het fractievoorzittersoverleg waar ik mijn verhaal mocht doen en de keuzemogelijkheden mocht voorleggen aan de fractievoorzitters was een uitdaging. Verder heb ik gesprekken gehouden met de raadsgriffier en mensen van P&O en de juridische afdelingen.

Ik denk dat ik als reflecteerder kritisch ben geweest op mezelf. Ik heb het verloop van het onderzoek goed in de gaten gehouden om verbeterpunten zoals benoemd in het reflectieverslag te kunnen opschrijven. De belangrijkste verbeterpunten zijn om sneller teksten (definitief) af te ronden en niet telkens weer twijfelen en controleren van teksten, dit heeft te maken met beter de planning in de gaten houden. Verder kan ik me op het gebied van initiatief nemen en mondelinge vaardigheden verbeteren.

Het schrijven van het onderzoek ging redelijk goed, vooral in het begin. Verder moet ik op sommige momenten meer in verhaalvorm schrijven en erop letten dat ik niet teveel ga opsommen.

Tot slot ben ik tevreden met het eindproduct, er is antwoord gegeven op het probleem en de vraag die centraal staat in dit onderzoek, namelijk het maken van een verordening die voldoet aan de wet- en regelgeving en wensen van de gemeente Veghel.

Het is niet nodig om voor de rechtspositie van raads- en commissieleden extra onderzoek te doen. Wel wordt ten aanzien van de fractieondersteuning en de rechtspositie van de wethouders nog bekeken of en hoe de verordening moet worden aangepast of worden veranderd.

Bronnenlijst

Boeken

De rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers

- G. Heetman, *De rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers, raads- en commissieleden editie 2010*, Den Haag: SDU Uitgevers, 2010

Tekst& Commentaar Gemeentewet Provinciewet

- T.D. Cammelbeeck, *Tekst & Commentaar Gemeentewet Provinciewet*, Deventer: Kluwer B.V., 2007

Basisboek Kwalitatief Onderzoek

- D.B. Baarda & M.P.M. de Goede & J. Teunissen, *Basisboek Kwalitatief Onderzoek*, Groningen: Stenfert Kroese, 2005

Elektronische bronnen

- <www.binnenlandsbestuur.nl>
- <www.cz.nl>
- <www.daadkracht.nl>
- <www.inoverheid.nl>
- <www.minbzk.nl> (Ministerie van Binnenlandse zaken)
- <www.overheid.nl>
- <www.raadslid.nu>
- <www.vegheh.nl>
- <www.vng.nl> (Vereniging van Nederlandse Gemeenten)

Wet- en regelgeving

- Europees Verdrag voor Rechten van de Mens
- Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten
- Kieswet
- Gemeentewet
- Wet op de loonbelasting 1964
- Wet op de inkomstenbelasting 2001
- Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden
- Verordening voorzieningen wethouders, raads- en commissieleden 2002, Gemeente Veghel
- Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002, Gemeente Veghel

Jurisprudentie

- Raad van State 30 maart 2005, LJN AT2810
- Raad van State 27 april 2005, LJN AT4695

Rapporten

Het nationaal raadsledenonderzoek 2009

'Het nationaal raadsledenonderzoek 2009' Daadkracht B.V., 1 maart 2010

De handreiking ambtelijke ondersteuning voor de duale raad

'Handreiking ambtelijke ondersteuning voor de duale raad' VNGuitgeverij Den Haag, 2002